

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhatsós pletisor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetést jutányosabban. Nyúlter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulpán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Karácsony ünnepén.

«Békesség a földön és az emberekhez jóakaratt!»

Így hangzott, az első karácsonykor, az angyali szózat, a Megváltó születésekor. A karácsonyi evangélium a békesség örömhíre, azé a békességé, a melyet a kegyelem istene adott a világnak és az emberiségnek. A karácsony ünnepe a békességnek ünnepe, a melyet hívő lelkünk Istenben megtalált az emberiség Megváltója által.

De ne feledjük ám azt sem, hogy a békesség fejedelme azt is hirdette, hogy ő, bizonyos tekintetben, nem békességet, hanem *fegyvert* hozott e világra, s hogy azt a krisztusi fegyvert nekünk is, az ő követőinek, bátran forgatnunk kell, ha az igazi békességet mind lelkünkben, mind e világon, az emberek között, tőlünk telhetőleg hirdetni, megvalósítani és állandóvá tenni akarjuk.

Ennek a békességszerző harcnak és küzdelemnek szakadatlanul, egészen a diadalig folytania kell, még pedig a hitetlenség és a vakhit, a közönyösség és az elvakult fanatizmus, az emberi lelkeket szolgátságban tartó, vagy, az igazi szabadság helyett, szabadosságra nevelő tanok, a testi és lelki nyomor, a hamisság és hálátlanság, — szóval minden ellen, a mi útját állja az egyesek és az emberiség valódi békességének.

Mert hát ma nincs «békesség a földön és az emberekhez jóakaratt». Igen, békességet kell keresnünk, — de nem e világnak hazug, hanem a Krisztusnak igazi békességét. S hogy

ezt megtalálhassuk, harczba kell szállanunk a Krisztus és az emberiség minden ellenségeivel.

Az a békesség, a melyet ma hirdetnek, hamis, és hamisak annak hirdetői is. *Farizeismus* az, a melyre korbáccsal felelt az Úr a templom előcsarnokában. Az emberiség nagy templomában ma igen sok a hamisság, még több a hálátlanság s a képmutatás, s a valódi barátság helyett, tömérdek az önző érdekek szülte czimboraság. Azt a békességet, a melyet a hamisság hirdet, ne is keressük, s ne is fogadjuk el, mert az nem az élőknek, hanem csak a lelkileg megholtaknak békessége. «Távozzatok el én tőlem» — mondaná nekik is, a sátánhoz hasonlóan, az Úr. Ezekhez a valódi békesség fejedelmének és karácsonyi örömmünnepének semmi köze.

Avagy békesség van-e nálunk vallásfekezeteink, nemzetiségeink, politikai pártjaink és az emberek (értsd: honfiak) között?! Nagyfokú hamisság vagy rosszakarat volna az, mely e kérdéseinkre igennel felelne.

Tekintsünk csak arra a nagyhangú és szélesirányú szervezkedésre, a melyet világszerte s ebben a szétmarcangolt magyar hazában is folytat egyfelől a nyílt hitetlenség, s másfelől az alattomos vakhit, s tekintsünk azokra a czélokra, a melyeket maga elé tűzött, s látni fogjuk: mit ér a békesség nagyhangú hirdetése, s mit jelent az a békesség, a melyre kilátásunk van akkor, ha akár a fekete, akár a vörös zászló előtt meghódolunk. Avagy béke-e a mai fegyveres béke a népek és nemzetek között?! Ilyen békességet Krisztus nem hirdetett, mert az ő keresztyénsége: a *szeretet*;

szeretet az Isten és szeretet az emberek iránt. Keresztyénségének örök lényege az, a mit az ő életében szakadatlanul követett: «Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem hogy egymást szeressétek, mert a ki egymást szereti, a törvényt betöltötte». Igen, a szeretet maga a keresztyénség most és mindenkor és Krisztus volt annak életében való teljes megvalósítója a földön.

Nem! Hamis béke nem kell nekünk! Béke, a melyben szeretet nincsen, de hamisság és álnokság; a hol önzők a békesség rugói. Legyen inkább fegyver a világon, s e hazában is! Forgassuk is a mi vitézkedésünk fegyvereit, s ne engedjük azokat pihenni vagy kezeinkből kiforgatni. Rontsuk le a hamis okoskodások és önző békekiáltások várait és magaslatait, hogy kivívhassuk a Krisztus evangéliumának valódi diadalát és ebben a lelkek és a világ igazi békességét!

Legyen karácsony ezidei szent ünnepe is előkészület erre a nagy és dicsőséges küzdelemre! Ne szégyelljük azt megkezdeni, s meg ne restüljünk annak folytatásában, mert a Krisztus igazi békességére törekszünk általa. Hisz' ő maga mondotta, hogy az ilyen harczolókkal «velők van a világ végezetéig!» Legyen velünk a Krisztus valódi békessége! — mely most és mindenkoron boldoggá tegye ünneplésünket s erőssé, sőt törhetetlenné lelkünk elhatározását! Föl tehát karácsony ünnepén a szent harczra a valódi békesség javára, az Isten, haza és emberiség szent nevében! Akkor lesz igazán «békesség a földön és az emberekhez jóakaratt!» Úgy legyen! —k.

AZ «EPERJESI LAPOK» TARCZAJA.

Képek Amerikáról.*

Az *Eperjesi Tanári-kör* felolvasásai során, december 11-ikén, a «Képek Amerikáról» cz. előadás került sorra, melyet *Bede László* máramaroszi ref. főgimn. igazgató tartott. A felolvasó hivatalos kiküldetése alkalmával ismerkedett meg az amerikai viszonyokkal, a melyekről személyes tapasztalatai alapján számolt be a nagyszámúban megjelent közönségnek.

Bevezetésképpen arról beszélt, mi az oka annak, hogy Amerika még mindig vonzza az idegent, hogy a kivándorlás egyre tart, népünk sorait gyériti, országunk erejét apasztja s gyengíti. Bizonyos, hogy a pénznek és értékének jelentékeny része van abban, hogy népünk szívesen keresi föl az új világrészt. Itthon is kereshet ugyan, mert hiszen a munkabér elég magas; csak az a baj, hogy a mit keres, azt el is költi; mert a megélhetés nálunk drága, míg ott annyira *olcsó*, hogy a napi keresménynek alig harmada az, mely rámegegy. Nagyban növeli még a pénz értékét az a

*A legutóbbi számunkban irottak kiegészítésül közöljük ezt. Szerk.

körülmény is, hogy a foglalkoztatás állandó jellegű; tehát *állandó keresetet* biztosít a munkásnak. Mindaddig, míg magát az egyén megbecsüli, állandó, biztos keresetre számíthat. Ehhez járul még az is, hogy a munka nem igényel semmi különös szakképzettséget s így nem akadályozza annak, hogy valaki boldogulhasson. A gyáriparban az az elv érvényesül, hogy egészét egy kéz sem alkot. Mindenki csak bizonyos alkotórészeket készít és ezeknek az egybeállításából, végleges eredményképpen, jó létre az egész. Ez eljárásban találja magyarázatát, hogy a mi, *minden különös előképzettség nélküli népünk is* talál munkát és boldogulhat, az első pillanattól kezdve. Kezdetben ugyan csekély bér mellett, mert hiszen a munka minden csinját-binját nem ismeri, de a mint ügyessége és gyakorlottsága növekszik s teljesítő-képessége fokozódik, a munkabére is folyton javul, gyarapszik. Nálunk ily módon még nem érvényesülhet, minthogy gyári iparunk jelentéktelen és annak a követelménynek sem tehetünk eleget, hogy állandóan foglalkoztassuk népünket. Ez utóbbi akkor válik lehetővé, ha nagyobb számmal lesznek ipari vállalatok. Kivándorlásunknak tulajdonképpen ez az egyetlen igaz oka: *iparvállalataink hiánya*. Országunk kizárólag termelő ország lévén, csak bizo-

nyos időben és bizonyos elemeket foglalkoztathat. Aztán a legtöbbjének magának nincs földje, mert a művelés alatt álló föld $\frac{2}{3}$ -a még mindig *nagybírtok*. Ez idézi elő, tulajdonképpen, a szegénységet nálunk. Mindaddig, míg népünknek ezt a *földszomját* ki nem elégítjük, a kivándorlás megszűnésére nem gondolhatunk, s azt semmi eszközzel meg nem akadályozhatjuk.

Ismervén szegény népünknek ezt a természetes vonzódását a földhöz, a rőghöz, tulajdonképpen a kivándorlástól nem is kellene tartanunk. Hisz' azért vándorol ki népünk, hogy pénzt szerezzen s így módja legyen földet vásárolni azon. Ha helyes gazdasági politikával hozzásegítjük, sem a ritkulástól, sem országunk erejének apasztásától nincs mit félnünk. Akár egymagában, akár családostul vándorol is ki a nép, vissza fog térni, mihelyt érzi a lehetőségét annak, hogy hazájában földet szerezhet. De ha *semmi reménye* nincs rá, könnyen ottreked örökre. Ezt segíti elő az új világrésznek a nagy asszimiláló ereje. Az amerikai társadalom *nem az a partikulált, kasztokra osztott társadalom*, legalább nem egészében, mint a miénk. Nem a diploma, képesítés jó tekintetbe az egyén megítélésénél, hanem egyéni képességei, munkabírása, szorgalma, s ez egyúttal a megbecsülésnek az alapja.

ÉRDEKE

ha Kassára megy, férfi-, fiú- és gyermekruha-szükségletét csakis új férfi-, fiú- és gyermekruha-nagyáruházában beszerezni.

ERDÉLYI KASSA, Fő-utca 55., a színházzal szemben

Nagy választék! Szolid, szabott árak!

Vármegyei közgyűlés.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága decz. 20-ikán — Semsey Boldizsár főispán rosszullete miatt — Tahy József alispán elnöke alatt rendes közgyűlést tartott. A napokban elhunyt Péchy Oszkár árvaszéki ülnök emlékét jegyzőkönyvileg megörökítették. A bizottsági tagok sorából Arányi Dezső, Matavovszky Béla, Leitereg Károly, Tahy István, Zathureczky György, Zapotoczky Mihály stb. eltávozás és más okok miatt kilépve, a közgyűlés ezek helyeinek választás útján leendő betöltését elrendelte és a választási elnököket kiküldte. A legtöbb adót fizető bizottsági tagoknak 1910-iki névjegyzéke SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJÁBAN közzététetni fog. A várm. közgazgatási bizottságból a f. év végével kilépő br. Ghillány Imre, Kovaliczky Zeno, Péchy Ignác, Péchy Zsigmond és dr. Propper Adolf tagokat a közgyűlés újból megválasztotta. A várm. igazoló-választmányba a főispán elnökül Urbán Gyulát, tagokul Kósch Árpádot, Meliorisz Kálmánt és Sztankay Lászlót kinevezte; a közgyűlés pedig Brühl Menyhért, dr. Flórián Károly és König Károly volt tagokat újból megválasztotta. A körjegyzők nyugdíjintézetének igazgató-választmányába Deseffy Ferencet, dr. Ghillány Györgyöt és dr. Rosenberg Teofilt kiküldte. A bártfai múzeumi bizottságba, 3 évre, Korányi Antalt, Szmeccsányi Jenőt és Sztankay Lászlót megválasztotta. A vm. földadó-bizottságba 12 rendes- és 12 póttagot a földbirtokos-osztály különböző rétegeiből megválasztottak. Felhatalmazta az alispánt, hogy az 1910. évi sorozó-bizottságba polgári elnököt és polgári orvost kiküldjön. A vm. alispán negyedévi jelentését tudomásul vette. Slyszer János vm. útkaparót évi 213 K. nyugdíjjal nyugdíjazta. Pollacsek Erzsébetet elutasította a néhai Kohányi György volt útkaparó utáni temetési járuléki kiutalása iránti kérelmével, mert ilyen csak az özvegyet vagy a gyermekeket illeti meg; ő pedig az elhunytnak csupán gondozója volt. Máltányosságból mégis részére a szegény-alapból 10 K.-t kiutalt. Jóváhagyta. Kiszében városnak közbiztonsági és hűsvágási szabályrendeletét; úgy Eperjes városnak azt a határozatát, mely szerint a Neufchâtel-i Aszfaltársaság a löcsei-úti aszfalt-kocsútra fölvetve, 53,000-koronás, törlesztéses kölcsönt a Pesti M. Kereskedelmi Bankra engedélyezte. A Sárosvármegyei Takarékpénztár R.-t.-nak kérelmére és a keresk. kamara javaslatára fölterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a kézi-zálog-kölcsönözletet a nevezett pénzügyintézetnek engedélyezze. A leteendő biztosíték 2000 K., a kamat pedig: kölcsönöknél 12, értékpapiroknál 8 és egyéb ingóknál 18% lesz. Békésvármegye átíratára felíratot intéznek a képviselőházhoz a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azon rendelete ellen, mely megengedte, hogy az iskolákon nem-magyar nyelvű felíratok alkalmaztassanak, mert ez az 1907. XXVII. t.-cikkkel nyilván ellenkezik. Horváth Mihály történetírónk emlékének megörökítéséhez — Csongrádvármegye megkeresése következtében — vármegyénk is hozzájárul, de a

Ez biztosít megélhetést, ad jogot az érvényesülésre. Ilyformán a külsőség, milyen a születés, nem bír érvénnyel, nem alkothat választalakat, protekció nem létezik. Még ruha sem különbözteti meg az embereket, legfeljebb a minősége árulja el, hogy egyik vagyonosabb a másiknál. Miként nincsenek tekintettel arra, ki mily szülőktől ered, úgy azzal sem törődnek, ki honnan szakad közéjük, milyen nemzet tagja. Maguk is különféle nemzet testéből szakadván, nem oktrojálják az újonnan érkezetteknek a maguk államiságát, nem avatkoznak abba, és nem vetik meg a jövevényt azért, hogy a maga eszményeinek hódol, hőseit ünnepli. Egyet kíván tőlük, de ezt aztán megkívánja, hogy: az ő államiságát, törvényeit tiszteletben tartás. Különböztet mindent megtesz érdekükben, iskoláit és kórházait megnyitja előttük. Nem csoda tehát, ha, ily állapotok mellett, az újföld rokonszenves minden olyan bevándorló előtt, a ki huzamosabb időn át tartózkodott közöttük, és a helyzettel megismerkedett. Ez a magyarázata annak, hogy valahányszor a hazájába visszatért nem találja föl magát itten, vagy akármilyen oknál fogva nem jól érzi magát, újra hajóra száll. Ezen a réven veszünk sokat és az iskola révén is, mely fiatalságunkat ott tartja örökre.

Ennek elmondása után az átkelés könnyű és kényelmes voltával ismertetett meg bennünket. Az óriási hajók, mint a bemutatott «Mauretania», eléggé meggyőzhetnek mindenkit arról, hogy a tengeri út nem lehet valami veszélyes és kellemetlen vállalkozás. Az idő éppoly gyorsan telik ezeken a hajókon, mint akármely modern berendezésű városban. S alig ismerkedett meg az utas a hajón folyó élettel, már maga

megörökítés mikéntje tárgyában Csongrádvármegyétől konkrét javaslatot kér. Balázsvölgye pusztá lakosainak meg nem engedi, hogy önálló községgé alakuljanak, mert ez Balázsvágás községnek nagy megterhelhetőségével járna, és mert a pusztán mindössze kb. 30 család lakik, már pedig községgé átalakulni kívánó pusztán legalább 50 családnak kell laknia. A pusztá azért akar önállósulni, hogy iskolát kaphasson; a balázsvágási iskola u. i. a pusztától 3 km.-nyire van, a mi télen a tanulóknak nézve igen terhes. A kisszeben—felsővidéki kör községei a körjegyző lakbérére az eddigi 200-ról 500 K.-ra főlemelték. A vm. közgyűlés ezt a határozatot jóvá nem hagyta, mert nem volna igazságos, hogy, míg a többi jegyző lakbérére 200 K., ez a jegyző 500 K.-t élvezzen; s ez a törvényhatóság előző határozatával ellentétben is van. Utasította azonban az alispánt, hogy a jegyzői lakbérének újból való szabályozása ügyében a közgyűlés elé mielőbb javaslatot terjesszen. Spillenber Barna tb. főszolgabírónak a közgyűlés megengedi, hogy a Girálti Takarékpénztár R.-t. alelnöki tisztét elfogadhassa, mert ez őt hivatalos órái megtartásában megakadályozni nem fogja, s érdekesség esete fenn nem forog. A belügyminiszter a f. é. márciusi közgyűlésen alkotott építési szabályrendeleten módosításokat kíván. Ezeket a közgyűlés elfogadta, kivéve a 8. §-ra vonatkozót, mely szerint az építkezést csakis képesített és iparendélyvel bíró építőmester végezhetné. Ily szakértőnek alkalmazását a közgyűlés csakis a 2. § utolsó bekezdésétől eltérő, nagyobb építkezéseknél óhajtja kötelezővé tenni. Jóváhagyta Sárosköszeg községnek azon határozatát, hogy a község ingatlanából 48 ölet — kovácsműhely céljaira — a volt úrbéres földbirtokosoknak ajándékozt. Úgyszintén jóváhagyta Eperjes város határozatát a tűzérkaszárnyának szertárral és raktárral való és már megtörtént kibővítése ügyében. Jóváhagyta a Lemes község által Sikelszkytól temető céljaira vett ingatlanra vonatkozó szerződést; úgyszintén Tapolyhanusfalva község határozatát, a község házában 1476 K. költséggel leendő, belső berendezése tárgyában. A vm. székházon Szántó Lajos vállalkozó által végzett helyreállítási munkákra vonatkozó elszámolást tudomásul vette azzal, hogy bizonyos pótlások eszközrendők lesznek. Végül jelentette az elnököl alispán, hogy a számonkérésék a vm. hivatalok munkásságát megvizsgálta és különös kifogásolnivalót nem talált

Kurth Miksa festőművész képkiallítása.

A legutóbbi számunkban foglaltak kiegészítésül, más oldalról vettük a következő cikket:

„Kurth Miksa képkiallítása több szempontból élnék érdeklődésünknek tárgya lehet. Elsősorban megragadja figyelmünket képeinek és vázlatainak nagy tömege; másodsorban pedig azon sokoldalúság, mely a művész alkotásaiban megnyilvánul. Az arckép, genre, tájkép, csendélet azok a tárgyak, melyek festőnket foglalkoztatják; és hogy mindezen feladatokat jól oldotta meg, azt érezzük, de szakszerűen meg nem indokol-

előtt látja az amerikai büszkeségét: az óriás Szabadságszobrot és New-Yorkot. Végigvezet annak utcáin, közlekedő-vonalain, kereskedőházain és bérpalotái között, a sétányokon, mindenütt elmondva mindazt, a mi érdekes és jellemző az amerikai élet szempontjából. Majd Philadelphian és Washington-on kalauzol végig. Látjuk történelmi nevezetességű és tudományos középületeit; végül Amerika legbámulatraméltóbb természet szépségénél állapodunk meg, hogy mintegy igazolva lássuk azt, hogy az ember is talán csak azért alkot olyan szertelenül ott, mert hisz a természet maga ad ösztönzést erre: Niagara természeti szépségeinek esztelisével véget ért az érdekes és minden tekintetben tanulságos előadás. Eltekintve a tárgytól, mely maga is, abban a, műértő kidolgozásban és ügyes csoportosításban, melyben a hallgató közönség elé került, nagy hatást keltett, főleg a felolvasó egyéni kvalitásai, mint a tárgya iránt érzett benső vonzalom és annak kifejezőjésképpen a meleg, érzésteljes hang, meg az, a lépten-nyomon megnyilatkozó törekvés, hogy nagyságról és szertelenről a fogalmat nem a szó, hanem egyedül az összehasonlítás és egybevetés adhatja meg, voltak azok, melyekkel a közönség rokonszenvét egy csapásra megnyerte, érdeklődését mindvégig lekötötte s ily módon a maga számára a legszebb sikert, az elismerést, melylyel a közönség adózott neki, biztosította. Az egész képet s vele tehát az egész est lefolyását még teljesebbé tette az a körülmény, hogy úgy a kir. kath. főgimn. éneke (Verdi: «Czigányok kardala»; Svéd dal: «Lenn a tenger mélyén»), valamint a felolvasást bevezető szavalt: Balla Ignác «Maris levelet ír» (szavaltá Makucz Jenő VIII. o. t.) a mellett,

hatjuk, még pedig azért, mert a szakszerű kritika csak hivatásos festő, vagy kritikus képéről bírta értékkel; jelen sorok írója pedig ezek közé nem tartozik.

Midőn, dacára annak, a közönség érdeklődését a kiállításra felhívjuk, tesszük ezt abban a tudatban, hogy Kurth Miksa megérdemli azt, hogy a midőn óriási szorgalommal és nagy költséggel Eperjes város közönsége előtt tudását föltárja, ezen vállalkozását a közönség legalább azzal viszonzza, hogy képeit megtekinti. Kurth Miksát nálunk úgyszólván nem ismerik. Ezt annak tulajdoníthatjuk, hogy tanulmányait a külföldön: Berlinben és Münchenben végezte, és hazai tárlatainkon képeket nem állított ki. A berlini festő-akadémián különösen Friedrich Waldemar, Koner Miksa és Werner Antal tanárok vezetése alatt folytatta tanulmányait, és hogy kiváló eredménnyel, azt bizonyítja azon tény, hogy, a 132. számú és 53. számú, két tanulmányának díjazása címén, az 1894. és 1895. években a Mencil-féle 1200-márkás ösztöndíjat élvezte.

A kiállított festmények közül kiválik a «Kálváriai búcsú» című, nagy festmény. Hogy mennyi tanulmányra volt szükség, míg a művész ezen képét megfestette, arról tanúskodnak azon számos vázlatok, melyek ezen nagy képhez készültek. A tájképek közül megragadja figyelmünket a «Gölniczvölgy»-ről készült számos vázlat és festmény. Az ősi hangulatot megragították a festőnek a Sétány- és tisztikertről készült képei; téli képe pedig valóságos havat és jeget tár elénk. Nagy rajztudásra vallanak azon tanulmányok, melyek mozgó alakokról készültek, értjük különösen azon, a kohó rejtelmét eltüntető részlet-tanulmányokat, melyek egy nagyszabású alkotás céljaira szolgáltak. A figyelmes szemlélő meggyőződhetik, hogy Kurth fokozottan halad a maga útján, mert míg a 23. sz. «Sóvári búcsú», egyik legrégebbi képe, inkább a részletek kidolgozására van irányítva, addig újabb tanulmányaiban a színre fekteti a súlyt, és a szigorú rajz helyett, a színekkel és azok fényértékével rajzol.

A tanulmányok árai, tekintve, hogy művészi alkotással és nem vásári áruval állunk szemben, nem mondhatók túlzottaknak, és azt hisszük, hogy műértő közönségünk megragadhatná az alkalmat, hogy azokból egyet-mást megszerezzen.

Itt megemlíttük, hogy a kiállítás decz. 31-ikéig nyitva marad. Máris több iskola növendékei tekintették azt meg. Így az ev. koll. főgimn. tanuló Balló A. tanár, az ev. polg. leányiskola növendékei pedig Wohaner D. tanár és a tanítónők vezetése alatt. Ezeket a jó példákat a többi intézetnek is ajánljuk. Kurth a tiszta jövedelem 30%-át az eperjesi két nőegylet javára felajánlotta.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Zeneestély. Káldi Soma kiváló zene-tanárunk rendezését dicséri a decz. 15-iki estélynek szép eredménye. Fűredi Sándor hegedűművész, mint eddig, úgy most is a Káldival való barátság révén jelent meg Körünk vendége gyanánt, ragyogtatván a közönségünk által annyira nagyrabecsült művészetét,

hogy alkalomszerű volt, különösen sikerült. Mintegy kiegészítésképpen, hozzá kell tennünk még azt is, hogy a felolvasást követő s a felolvasónak körünkben való időzése alkalmából rendezett vacsorán is igen jó kedv uralkodott s a számra nézve kicsi, de lelkes társaság jó sokáig együtt maradt.

Hogyan készül el egy szerep.

Írta Jászai Mari.

Az én eleven motollám, a kinek se keze, se nyelve meg nem áll egész nap, csongrádi Bugya Anna, hivatására nézve szakácsné, azt mondja: «Látom én, a nagyságáék is csak úgy vannak a szerepükkel, mint mi a hússal, a mit a mézáros elibénk ad. Ű nekik is elejűjük teszik a szerepüket, aztán annak is mindenik színész kezében más íze lesz, mint annak a húsnak, a hány szakácsné megfőzi. Némelyik bizony ott is fzetlen marad, a másik meg elsózta, hogy a kutyának se kell.»

Nekem imponál ez a csongrádi Bugya Anna. Annyi bizonyos, hogy jobban félek a kritikájától, mint ő az enyémtől... Vajjon nem sóztam-e el ma a szerepemet? Bugya Anna azt tartja, inkább legyen egy csipet sótan, akkor segíthetnek még rajta az asztalon. Igaz ez! Minden ember hoz magával egy kis «sót», egy kis «borsot» a színházba, és ha a színész körvonaloz vagy halvány a játéka, a közönség azt kiszínezi, önkénytelenül kiegészíti magának a saját lelkéből, kiki a saját lelkülete szerint, de a túlhalmozott, erőszakoskodó előadás az tolakodó, és fárasztja a nézőt.

és estélyünket a legelvezetesebbek egyikévé avatta. Első föllépésekor előadta Vieuxtemps: «Reverie», Godard: «Chansonette» és Wieniawsky: «Souvenir de Moscou» című darabokat s a második alkalommal Schubert: «Ave, Maria»-ját és Hubay: «Carmen» című ábrándját oly stílszerű, magas színvonalú művészettel és oly elsőrangú technikával, hogy közönségünket valóságos lázba hozta. A szünni nem akaró taps következtében mindkét alkalommal megtoldotta játékát egy ponttal, de ezután is négyszer-ötször volt kénytelen a dobogón megjeleneni a lelkes ovációk következtében. A zongorakíséretet szolgáltató közreműködők önkénytelenül háttérben maradnak, jóllehet játékuk a főszereplő működésétől el nem választható, s kell, hogy az utóbbinak megfelelő nívója legyen, mert különben kétségtelenül élvezhetlenné válnék a szolistának egyébiránt páratlan zenéje is. Ezért vagyunk hálásak *Kaldi* Somának, mint a ki e tekintetben talán utólérhetetlenül végzi és végezte nehéz működését. De éppúgy tarthat igényt a közönség elismerésére városunk másik zongoraművésze, *Becht* József zenetanár, a ki az estélyen egy önálló pontban gyönyörködtette a hallgatóságot előkelő zongorajátékával, Schuman: «Zongoraverseny»-ét adván elő zenekar-kísérettel. *Elsász* Sándor szavalata jól sikerült, s a közönség tetszését igen megnyerte. A katonazene, szokás szerint, megkezdte és befejezte egy-egy ponttal a műsort. Beethoven: «Leonóra»-ja nyitányát, és Wagner: «Lohengrin»-jének előjátékát adván elő teljes szabotossággal.

Az angol estélyen (decz. 21.) a megjelentek élénk angol társalgást folytattak, majd pedig a «Little Puck» cz. éleclapból részleteket és Dickensnek egyik elbeszélését felolvasták. A legközelebbi (francia) estély *január 11-ikén* lesz.

Kitüntetett tanítók. A Kör népvélelési szakválasztmányja, a magyar nyelv és beszéd sikeres tanítása és terjesztése körül szerzett érdemeik elismerésül, a vármegyei közművelődési alaptól, Szánik Ernő eperjesi, Szklenár Pál kecskerkosztolányi, Szabó Antal nagysárosi, Uhrinovich János vörösvágási, Sinálné Szentmiklósy Anna kavocsáni, Farenics Elek biharói, Komaniczky Sándor rózsadombi tanítókat, illetve tanítónőt és Varga Ilona eperjesi óvónőt egyenkint 50 korona jutalomdíjjal és elismerő-oklevéllel tüntette ki.

HIREK.

Református istenitisztele lesz december 26-ikán, karácsony másodnapján d. e. 11 órakor a helybeli ág. h. ev. templomban.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Jakubek* Ludmilla breznóbányai és *Ribiczey* Piroska törökbecsei állami polg.-isk. segéd-tanítókat a X-ik fizetési osztályba rendes tanítókké; a földművelésügyi miniszter ifj. *Merényi* Gyula tótsóvári erdőhivataliapidíjast ugyanazon hivatal számvevőségéhez számgyakornokká; a kassai megyés

püspök dr. *Baan* Achill eperjesi ügyvédet egyházmegyei ügyészé nevezte ki, és Sárosvármegye területére az ügyészi teendőket vitelével bízza meg. Sárosvármegye főispánja *Berzeviczy* Elemér berzeviczei lakost a héthársi kerületbe vm. útibiztossá kinevezte.

Eperjesi tanár Halleban. A Hallei Magyar Egyesület a napokban tartotta, dr. *Obal* Béla, az eperjesi evang. theol. akadémia tanárának, mint szünnie és korelnöknek, vezetése alatt, évi közgyűlést. Az egyesület a hallei egyetemen tanulmányait végző magyar ifjakból áll.

Áthelyezések. A cs. és kir. közös hadügyminiszter, a honvédelemügyi miniszterrel egyetértőleg, a következő, 67. sz. gyalogezredbeli, tart. hadnagyokat a honvédséghez áthelyezte: Hajtai Ferenczet a gyulai 2., Véssey Mihályt a nagyváradi 4., Boér Jenőt a miskolci 10., dr. Grósz Emilt a budapesti 1., Vistey Dezsőt a munkácsi 11., Reisz Józsefet a pozsonyi 13., Vrablovics Gézát és dr. Bottenstein Zsigmondot a munkácsi 11., Szabó Kálmánt a pécsi 19., Weisz Gyulát a nagyváradi 4., Groszmann Samut a lugosi 8., Groszmann Gyulát a munkácsi 11., Groszmann Árpádot a trencsényi 15., Keselyák Mihályt a pécsi 19., Somogyi (Schustek) Rezsőt a soproni 18., Hosziák Gyulát a lugosi 8., dr. Springer Zoltánt a munkácsi 11. honvédegyalozredhez; a 18. sz. ágyúezredtől: Steiner Józsefet a jaroslai 34. h. gyalogezredhez.

Lelkigyakorlatok. Az Angol-kisasszonyok «Sancta Maria»-intézetében az Oltár-egyesület, a Mária-Kongregáció, a város és környék előkelő hölgyei részére három napi lelkigyakorlatok tartatnak, és pedig december 29., 30. és 31-ikén. A bevezető beszéd decz. 28-ikán este 1/6 órakor lesz. Az év alkonyán a vett jótéteményekért hálát adni és az újév minden napjára a jó Isten áldását kikérni e szent napokban lehetne a legjobban, a miért is azon őszinte óhajunkat nyilvánítjuk: Hozza Isten minél számosabban az igen tisztelt hölgyeket!

Az amerikai magyar gör. kath. püspökség ügyében a püspökül állítólag kiszemelt dr. *Artim* Mihály országgyűlési képviselő a napokban Eperjesen megfordult. Úgy nyilatkozott, hogy püspökké való kinevezését csak úgy lesz hajlandó elfogadni, ha részére a magyar kormány fix fizetést és joghatóságot (jurisdictio) biztosít. Enélkül, vagyis — mint mondta — névleges püspökké lenni nem hajlandó.

Köszönet. Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet kirándulási alapja javára dr. *Holénia* Gyula városi tisztii főorvos úr 10 korona kegyes adományt küldött, melyért hálás köszönetet mond az intézet igazgatója.

Néhai Schulek Gusztáv jogakad. tanár özvegyét, sz. Balla Saroltát, decz. 19-ikén temették el, férje mellé, az eperjesi ev. sírkertben. A temetési szertartás a vasúti állomáson kezdődött, s itt és a sírkertben *Korbély* Géza ev. lelkész megható gyászbeszédet és imát mondott. A ravatalt számos koszorú

borította. A megboldogult rokonságából Schulek Géza és többen jelentek meg; s a Kollégium és a jogakadémia tanári-karai szintén képviselve voltak, a gyászmenetben részt vettek és az elhunyt családja tagjainál részvétlátogatást is tettek.

Doktorrá-avatás. *Siegelman* Jenőt hétfőn, decz. 20-ikán avatták a budapesti magy. kir. tudomány-egyetemen az orvostudományok doktorává.

Az eperjesi új éleclap, a HEHEHE, első száma decz. 19-ikén élénk és változatos tartalommal jelent meg. Előfizetői szépen szaporodnak.

Az eperjesi czionisták képviselőiben dr. Ferbstein Károly és dr. Fuchs Lipót ügyvédek decz. 23-ikán, a Nemzetközi Czionista-Kongresszuson leendő részvétel céljából, Hamburgba utaztak.

Eljegyzés. *Novák* Herman cs. és kir. főhadnagy a 6-ik tüzérdandár parancsnokságnál Kassán, karácsony napján jegyet váltott *Knoll* Marianneval Karlsbadban.

Képzőművészeti vándorkiállítás. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat felvidéki vándorkiállításának előkészítése tárgyában decz. 21-ikén gyűlés volt Sátoraljaújhegyen a megye székházában. A gyűlésen, melyen Metzner Gyula főispán elnököl, gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek, a Társulat elnökének meghívására, a megye egész előkelősége részt vett. A Társulatot hivatalosan Balogh Bertalan, a vándorkiállítás igazgatója, képviselte. Ugyanő a napokban tisztelt *Semsey* Boldizsárnál, Sárosvármegye főispánjánál is és vele az Eperjesen rendezendő kiállítás ügyében értekezett. Ezen kívül tisztelni kívánt dr. *Berzeviczy* Albert v. b. t. t.-nál is Budapesten, de őt otthon nem találván, névjegyet adta le. A s.-a.-újhegyi értekezlet elhatározta, mikép az összes zempléni intézeteket, testületeket, városokat, községi és egyeseket fölkéri, hogy a létesítendő képtár javára, költségvetéseikbe állandóan bizonyos összeget felvegyenek.

Óvodai ünnepély. Decz. 19-ikén igen kedves ünnepély folyt le a héthársi állami óvodában. Azon a napon tartott meg ugyanis a szokásos karácsonyi ünnepély, melynek hatása alatt nemcsak a jelenlevő szülők sirtak örömkönyeket, de az érdeklődő vendégek is valóságosan el voltak ragadtatva. Méltó elismerés illeti *Schödl* Emma óvónőt, ki, buzgósgával és ügyességével, a kis tót gyermekekből, mondhatni, színmagyarokat képezett ki. Ha azt akarjuk, hogy Felvidékünk a lehető legrövidebb idő alatt megmagyarosodjék, szervezzünk minden községben óvodát s helyezzünk mindegyikébe oly lelkes és ügyes óvónőket, minő *Schödl* Emma, a héthársi óvónő.

Álarczobál. A Magyarországi Munkások Rökkant- és Nyugdíjgyuletének eperjesi fiókja, segélyezési külön-alapja javára, január 9-ikén, a városi Vigadó összes termeiben jótékonycélú álarczobált rendez. A zenét a cs. és kir. 5-ik számú gyalogezred és, felváltva, Gönzci Elek nemzeti zenekara szolgáltat

Igen, a «kunszt» abból áll, hogy túl ne fűszerezzük, a mit föltálalunk.

Kimérik tehát a porciónkat, kiosztják a szerepeinket. Hajh, nem mindig étvágyunk és gusztusunk szerint! Némelyik azt hiszi, hogy egy kiló vesepecsenye illette volna meg, és kap egy fertály kiló csontot.

Mi lecsapunk rá, mint a saskeselyű a prédájára, vagy mint Michel Angelo a márvány-blockjaira, miket műhelyébe görgettek, és ő nem bírta bevárni, hogy a hordárjai kizihelődjenek, hanem kettesével kapdosta őket fel és hordta ki az ajtaja elé, hogy maga maradjon a márványdarabjával.

Minden színészen van ennyi Michel Angelo! Ennyi türelmetlen mohóság, melylyel a szerepével négy szemkört akar lenni.

Ennyit tudok, ennyit el is mondhatok valamennyi kollégámról. A mi azután a műhelyben megy végbe, az már titok.

A saját műhelyemet azonban ismerem, és beszélhetek róla.

Az én érzésem, valamennyi szerepemmel való első találkozásom alkalmával, az elragadtatás.

Kisebb jelzöt nem találok rá. Szerelmes vagyok valamennyibe. Stuart Máriába úgy, mint Fadot anyóba. (Az Operában kerül színpadra nemsokára a «Tücsök».) Óriásnak látom valamennyit; lázban vagyok, míg meg nem ismerkedem vele annyira, hogy beleélem magamat; akkor megszáll az ijedség. Elkezdlek félni tőle, éppen úgy, mint mikor távolról gyönyörködöm fölséges szép hegységben. Igen, így voltam a Lomniczi csúcscsal, csodáltam és mikor elkezdtem rá fölmászni, akkor megijedtem tőle. Talán föl sem bírok rá kapaszkodni! Félek.

Ebben a második stádiumban talált szegény Paulai, mikor tudtoma adta, hogy az «Ember tragédiájá»-ban Évát fogom játszani. A szerepet, a darabot ismertem — ki nem ismeri? — és rajongtam érte. Így szólít meg egyszer: «Nos hát, asszony, azt a tragédiát adjuk, és Évát maga játssza». Ma sem tudom elképzelni, milyen képet vághattam, csak abból találgatom, a mit Paulai panaszkép beszélt el a színháznál: «Nem lehet ezen a Jászán eligazodni: rajongott ezért az Éváért, és, tessék, most, hogy megkapta, azt hiszik, örül neki?... szó nélkül meregeti rám a szemét.»

Olyan túlságos nagyok, oly hatalmasnak látom mindenegyes alkalommal a feladatokat, hogy a mint egyedül maradok vele, megrémülök tőle, mint a menyasszony a várva-várt vőlegényétől, a kivel a lakodalom estéjén egyedül hagyják.

Azt hiszem, kétféleképen építjük fel alakjainkat mi színészek. Az egyik alulról fölfelé, a másik, én, fölülről lefelé. Nem úgy értem, mint a hogy a piramisokat építették, hanem például úgy, mintha az egyik kapna egy üres telket, és arra építi a maga palotáját, házat, vagy gunyhóját, kiki a «tehetsége» szerint. Én, én úgy érzem, hogy hegy áll elem, melyből ki kell faragnom az egyéneimet! Úgy, a hogy elem állnak, oly óriások, oly emberfölöttiek, vagy emberalattiak, hogy sehog sem illenek az emberek közé. Faragom őket, le, le, le, hogy hozzáférhetők legyenek, egyszerűek, könnyen érthetők, mint mi magunk látszunk lenni. Folyton azon dolgozom, hogy szedek el belőlük, mert még mindig olyanok, mint gyermekkorom meséinek alakjai; szertelenek, óriások, angyalok, ördögök, tündérek, sárkányok. Faragok, csiszolok, végre kényserítem őket velem szembenézni; megkísértem beszélni velük,

Sirolin

Ennek az ötvényet és a testőrt, megemlékezteti a köhögést, vildáskat, újul kizárási.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által megemlékeztetve.

Mihelyt érzékelnek tüneteket is kintának, hányan mindenképpen „Roche” eredeti orvosságát.

„Roche”

Ennek az ötvényet és a testőrt, megemlékezteti a köhögést, vildáskat, újul kizárási.

ják. A legszebb és legeredetibb maszk női- és férfi-ábrázolóját a rendezőség, elismerésül, három-három szép jutalomban részesíti. Rendező-bizottság: Kósch Árpád, egyl. védnök; dr. Holénia Gyula, elnök; Szuszán Péter, I. alelnök; Gregor Gerő, II. alelnök; Fleischer Gusztáv, pénztáros; Ér György és Kuchár István ellenőrök, úgy 50 rendező. Táncrendező: Dite V. és K., okl. táncztanítók.

— **Az Eperjesi Kereskedők Társulata** minden kedden esti 9 órakor tartja heti-összejövetelét saját helyiségeiben.

— **A városok kétmilliónyi államsegélye** ügyében a belügyminiszter, decz. 18-iki kelettel, az utalványokat a városoknak megküldötte. Ehhez csatolta azt a törvénytervezetet is, melyet a városok államsegélye ügyében a képviselőház elé terjeszteni szándékozott. A városok kötelesek lesznek, az e tervezetben foglalt elveknek szem előtt tartásával, a rájuk eső összegnek mikénti felhasználásáról határozatot hozni és ezt jóváhagyás végett a belügyminiszterhez fölterjeszteni. Az államsegély megállapításánál a város 1905—1907. évi zárszámadásainak átlaga szerint felmerült rendőri, adókezelési, közegészségügyi és katonai kiadások szolgálnak alapul. A r. t. városok polgármestere, a tervezet szerint, a VIII. fizetési osztályba; a tanácsos, a főjegyző, rendőrkapitány, főügyész és főorvos a IX.-be; az adóhivat. főnök, számvéví, orvos és állatorvos a X.-be; a közgyám, alszámvéví, pénztári ellenőr, könyvelő, számtiszt, adótiszt, kiadó, levéltárnok, iktató és irattárnok a XI.-be tartoznak. Eperjes 14, Bártfa 4, Kisszeben pedig 3 ezer koronát kapott.

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetők Kun Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer-és csemege-üzletében.

— **Az Eperjesi Vadásztársaság** ézevi 2-ik kerekereidei hajtóvadászatát deczember 19-ikén tartotta, melyen hét nimród és két természetbarát vett részt. A vadászat rendezője dr. Csátary Ágost társ. elnök volt. Ezen vadászat sem zárult kielégítő eredménnyel, a mennyiben csak két róka és három nyúl került terítékre. — (Bdt.)

— **Az eperjesi kereskedő-ifjak** 1910. január 15-ikén a városi Vigadó összes termeibe jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendeznek, melynek tiszta jövedelmét az állás nélküli kereskedő-alkalmazottak, részben az Első Eperjesi Szegény Gyermekeket Felruházó Asztaltársaság javára fordítják. A rendezőség minden törekvése oda irányul, hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön. A zenét a helybeli cs. és kir. 5. gyalogezred, és Gönczy Elek zenekara szolgáltatja. A kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, sziveskedjenek Ambrózy Béla úridivat-üzletébe fordulni.

— **A szeretet jegyében.** A Palkovits-féle vendéglőben az Első Eperjesi Szegény Gyermekeket Felruházó Asztaltársaság decz. 19-ikén szép és meleg ünnepet tartott. Ez az egylet 1905-ben kezdte meg működését szerény körben, mindössze öt-hat tagból álló társaság alakjában, minden szervezés nélkül, csupán ötletszerűen elhatározva azt, hogy nélkülözhető filléreiket közös perselyben összegyűjtik és karácsony napján a legszegényebb sorsú gyermekek-

nek ruhát vesznek érte. Az eszme fogékony lelkekre talált; csakhamar csatlakoztak mások e társasághoz, s a vége az lett, hogy rendes szervezésről kellett gondoskodni törvényszerűen előirt alapszabályokkal. Ez meg is történt, a belügyminisztérium a szervezetet tudomásul vette, s most már jogilag is elismert alapon folytatja a társaság áldásos működését. A legutóbbi, úgynevezett díszközgyűlésen 23 szegény gyermek kapott ruhát, cipőt, sapkát, és többen írószekőzt is. Megható volt a gyermekek öröme s köszönete, mely többit ért a legszebb szónoklatoknál. A nagyszámú társaság elnökéről, Koch Jánosról, különösen meg kell emlékeznünk, mert az eszme tőle származik s az egylet megalapítása az ő nevéhez fűződik. Természetesen, nem kevésbé illeti az elismerés mindazokat, a kik a szervezés nehéz munkájában vele osztoztak. Az ünnep kedélyes vacsorával fejeződött be, melynél az összejövetelt méltatták, Koch János elnöki előterjesztésén felül, még dr. Moskovits Emil ügyvéd és Dadej Gyula is. Ez utóbbi hangsúlyozta a szeretetet, mely indító, mozgató és fentartó ereje az egyletnek, és megköszönte még a sajtó támogatását, különösen dr. Obetkó Dezső, lapunk felelős szerkesztőjét, mely támogatás nagyban hozzájárult az eszme terjesztéséhez és erősítéséhez. Szép, nemes volt az ünnep, s igaz örömmel láttuk különösen városunk erős, kiváló iparosságának tagjait a megjelentek sorában. Az iparé a jövő az ország, tehát városunk életében is; a virágzó ipar virágzó városokat teremt. Ha tehát a szeretet gyakorlása is derék iparosaink kezében lesz, reméljük, hogy a nyomor, a szegénység is fokozatosan kisebb és kisebb mértékű fog öltetni. (Dr. W. E.)

— **Panaszok Sóvárról.** A tótsóvári közönségnek régi és az eperjesi főszolgabírónak is már ismételt tudomására juttatott panasa az, hogy a községben az utcázó közel levő trágyadombokról a trágyalé az udvarokról az utcára folyik le, s azt — különösen nedves időben — állandóan bűzössé és tisztatlanná teszi. Szükséges volna tehát, hogy a háztulajdonosok trágyagödörnek az épület hátsó részében leendő létesítésére köteleztesse. — Panaszolják továbbá, hogy Tótsóvárt a kincstári hivatalok által nem világított részeken, úgy egész Sóbányán és Német-sóvárt utcai világítás egyáltalán nincs. — Nagy hiány végül, hogy Tótsóvárt, ebben a nagy és 35—40 intelligens, államtisztviselői család által lakott, községben, község-haza nincs, pedig a kincstár előnyös feltételek mellett hajlandó volna terület adni. — Végül nagyon szükséges volna — az olcsóbb és egyszerűbb közigazgatás érdekében is — a három Sóvárnak egyesítése. Ajánljuk ezeket a, sűrűn hangoztatott panaszokat a járás főszolgabírájának és vármegyénk alispánjának szives figyelmébe.

— **A Rákóczi Kath. Kör** deczember 19-ikén felolvasó- és zeneestélyt tartott, mely alkalommal a nagyszámú és intelligens közönség teljesen megtöltötte a Kör nagytermét. A műsor első pontja Antal Pál szavalata volt. Reviczky «Pán halála» cz. költeményét adta elő érzéssel és ügyes hangjejtéssel. Ezután dr. Mazy Engelbert kassai m. kir. tankerületi főigazgató tartott szabad-előadást «A műveltségéről». Gyönyörű dialektikával határozta meg a műveltség fogalmát, melynek alapjait a tudást, a hitet, vallásosságot, széles látókört és erős akaratot jelölte meg. Vonzó és

tömör előadása mindvégig lebilincselte a közönséget. Utolsó pont Libertiny Jenő hegedűjátéka volt, a ki czigányzene-kísérettel szebbnél-szebb magyar nótákat adott elő. A hálás közönség tapsaira újránia is kellett.

— **A teaestély** (febr. 1.) ügyében a szűkebb-körű előkészítő-bizottság Vogel Béla, az Evang. Nőegylet pénztárosának elnöke alatt, decz. 19-ikén ülést tartott. Elhatározta, hogy a rendes pezsgős- stb. sátorokon kívül még négy más sátor is lesz, a melyekben a hölgyek mézeskalácsot, tréfas játékarúkat stb. fognak árúsítani. Lesz ezeken kívül több, igen mulattató megjelentetés is. A kedélyességéről ismeretes teaestély iránt Eperjesen és vidékén élénk érdeklődés mutatkozik.

— **Az eperjes-tótsóvári villamos-vasút** ügyében az előmunkálati engedélyt nyert budapesti, Ganz-féle r.-t.-nak főmérnöke a napokban Eperjesen és Tótsóvárt járt és a vasút dolgában adatokat szerzett. Az utóbbi helyen különösen a forgalom nagysága és a kincstár részéről adható hozzájárulás felől érdeklődött. Volt alkalmunk a vasútra vonatkozólag Kárász István m. kir. erdőtanácsosnak, a tótsóvári erdőhivatal főnökének, véleményét hallanunk. Szerinte a három Sóvár közönsége a vasút kiépítését lehetségesnek és rendkívül kívánatosnak tartja. A tótsóvári sóbánya évi forgalma eddig is kitesz 70 ezer méterháztát s ez a vasút kiépítése esetében 100 ezerre fokozható. Az erdőhivatal az idén is már szállított jelentékeny mennyiségű tűzifát Budapestre stb.; van ezenkívül elszállítható sok épületfája is. A három Sóvárról most kb. 70 tanuló jár be az eperjesi iskolába; vasút kiépítése esetén ez 100-ra is emelkednék. Mindezek havi menetjegyeket váltanának. Ezen kívül volna a rendes személyforgalom. A vasút kiépítése esetén a három Sóvár közelebb kerülne Eperjeshez s a sóváriak színházba, hangversenyekre és az üzletekbe az eddigénél sokkal könnyebben járhatnának be; viszont az eperjesi tisztviselők közül nem egy Sóvárt építene házat magának, sőt az Eperjesen tervezett tisztviselői telephelyen is Tótsóvárt — a bánya vagy a templom körüli téren — könnyebben és olcsóbban volna megvalósítható. Az erdő- és a bányakincstár — érdekeltsége arányában — a hozzájárulásra valószínűleg hajlandó lesz. Hasonló értelemben nyilatkozott Merényi Gyula m. kir. erdőtanácsos is.

— **Boldog karácsonyi ünnepe** csak annak lesz, a ki jó egészségben éri meg Krisztus születésének 1910-ik évfordulóját. Idegbeteg, elgyengült, közhíves fájdalom által gyötört emberek vissza-szerezhetik egészségüket, ha úgy járnak el, a hogy azt az «Értekezés a villamos-gyógyomról» című könyv írja elő. Ezt a könyvet ingyen és bérmentve, zárt borítékban küldi meg bárkinek az Elektro-Vitalizer Orvosi Rendelő-Intézet, Budapest, Károly-körút 2., félmelet 50 sz.

— **Theol. Otthon.** Az Evang. Theol. Otthonra Eperjesen legújabbán a következő adományok folytak be: Kiskőrösi ev. egyházközségtől 5 évre 20, az egyetemes gyámintézet Leopoldianum-adománya 200, a bártfai és vidéki ev. egyházközségtől 5 évre egyszerre lefizetve 80, a laposi ev. egyháztól 5 évre 10, lelkészétől: Halmi Aladártól 4 s a kisszebeni és vidéki ev. egyházközségtől ugyancsak 5 évre 40 kor. Utóbbi összeget Martincsek Márton lelkész buzgóságának köszönhetjük. Példáját többen is követhetnek a lelkészek közül egyházközségeikben. E 40 koronához

olyan arcot kell öltetniök, a milyent már láttam valamikor — valahol — és olyan feleleteket kell adniok, a miőt már hallottam — vagy hiszem, hogy hallottam.

Leültetem az én éneimet velem szembe, vallatom, kicsoda, micsoda, mi járatban van, mi dolga itt az élők között és mi joga van én belém költözni?

Kifürkészem az ízlését a legapróbb részletekig. Végre mikor meglevenedett, nem illik öltözék nélkül hagynom a szerencsétlen hölgyet. Kikérem ízlését földi élete alatt viselendő tolettjeire nézve. Mindjárt, azonnal, veszedelmes megélnékül és böbeszedűvé válik az én hölgyem. Határozott ízlése és kívánságai vannak. Csak a szabót is elhozta volna magával a képzelete világából, a honnan idecsöppent, mert ezzel a toilette pretenzióval a fejemre zúdította életem legkeservebb szenvedéseit!

Tulajdonképen ezt akarom elpanaszolni, mert tovább nem bírom hallgatással, békétűréssel ezt a martyrságot, melyért Ó Szentsége, a pápa atyánk, nekem már minden skrupulus nélkül «föloldozást» küldhetne elkövetet és még, Isten segítségével, elkövetendő vétkeimért!

Hiszen ha ruha nem kellene a mi újszülött asszonyaink számára! akkor a színésznők élete csakugyan olyan «idyll» volna, a milyennek a legtöbb ember hiszi. Nem irigylem modern ruhákkal dolgozó asszonykollégáimat.

Nekem eddig csak három modern asszonyom van. «Idegenő», az Otthonban, «Magda» és ez a «Padovani

herczegné», de ez a három asszony tönkretesz: «vagyonilag», így hallottam ezt kifejezni, — olyan uras — és egészségileg. Ezt nem tudom, jól van-e mondva, nem hiszem, hanem úgy illik a másikhoz.

Ez a három asszony mindenemet felöltözte. Úgy értem, hogy minden hitelemet.

De milyen semmi volna, ha csak «anyagilag» ruházna! Hiszen a kis Kassai már nem ellenőri a «jólétemet» és nem aggódik miattam, hogy «koldusbotra» jutok. Általában senki sem aggódik e miatt — pardon, hacsak «Monaszerli és Kuzmik utódai», «Pertik és Goszler» urak nem? — Áldásom rájuk! Nem tudom, most is ezt a legkövetelőbb Padovani herczegnemet hogy küldtem volna ki a szinpadra, ha ők egy nap alatt oly fényesen ki nem öltöztetik, félretéve — mint igazi, hivatott szakemberek — azt a kis neheztelést is, a mire rászolgáltam nekik többszöri hütlenségemmel. Igen, menekülni akartam az igájuk alól. A ki egyszer az ő kezük varrtát megízlelte, az meg van babonázva. Az rugdalozhatik egy kissé, tüntethet, hogy nem szorult rájuk, de az nem igazi büszkeség, csak a szerelmes durczássága. Hogy milyen rettenetes kázus, kérem, az ilyen ruhakérdés a színésznőnek, azt ítélje meg abból, hogy noha én az én Padovanimat egy hónappal az előadás előtt kézenfogva vittem egy előkelő szabóhoz és azt mondtam neki: «Asszonyom, (a herczegnőnek, nem a szabónak mond-

tam, hogy «Asszonyom») íme, kívánjon a mi szemének, szívének kedves, rendelkezék; van egy hónap ideje, és a ruha árát sem kérdezzük, mint herczegnőhöz illik.» Úgy képzelem legalább, hogy herczegnő a világért sem kérdezné meg, hogy mi az ára annak, a mit megvesz? . . . Valamiben csak kell neki különböznie a többi közönséges halandótól; hát nem is kérdeztük, csak könyörögtünk szépen a szabó úrnak, hogy két hét alatt tessék megcsinálni, hogy a főpróbám alatt már ne kelljen oda szaladgálnom a külsőmet próbálgatni, mikor a szinpadon a belvilágomat kell egyensúlyba hoznom, — mert, melleleg szólva, ha sok jó bácsi és néni az ismerőseim közül meg is van velem elégedve és így szól: «Oh, kegyednek csak nem kell már «próba», azért én igazán nem vagyok elbizakodott és néha-néha mégis csak elmegyek a próbára. — Nos, így kértem azt a «jónévű» «confection»-os bácsit is, hogy, mert muszáj kicsit a darabból is próbálni, hát egy héttel előbb kegyeskedjék felöltöztetni ezt a kényes herczegnőmet. Hát jártam én aztán próbálni ruhát, a nap és éj minden órájában, kifáradt velem a confection-üzletnek minden épkézláb embere és én is valamenyivel, de a chaos a Padovani és a confectionosok között napról-napra növekedett.

Ugyanis Padovani herczegnő kész tervvel, határozott követelésekkel lépett föl; de ám a confectionosoknak is van határozott akaratuk: a — «divat». Ezzel

hozzájárult: Tahy Emil egyházfelügyelő 5, Czapkay Imre 10, az egyházközség 5, dr. Windt A., Zombory B. és Bánó Á. 2, s Mayer, öz. Wittenbergné, Gallé M. és H., Bohus Gy., Spillenbergné, Bohus E., Zsák M., Czapkay I., Martincsek M., Grütznerchterné, Fromann I., Klausner V. és Klausner Jánosné 1—1 koronával. A gyűjtést a tiszai ev. egyházkerület debreczeni közgyűlésének határozatából, Eperjesen és vidékén is az evang. egyházközségek körében folytatjuk. A szíves adományokat az EPERJESI LAPOK-ban s az Ev. ÓRÁLLÓ-ban nyugtázni fogjuk. Eperjesen, 1909. decz. 22-ikén. Dr. Szlavik Máttyás, a Theol. Otthon felügyelő-tanára.

— **Elismert, legjobb, I-rendű porosz-község** kapható *Nikolák* István (ezelőtt Linkesch K.) fűszer-, bor- és vaskereskedésében. Pontos szállítás!

— **Népies gazdasági előadások.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület — a földművelésügyi minisztérium támogatásával — a vármegye alább megnevezett községeiben népies gazdasági előadásokat rendez. Előadásokat fognak tartani, még pedig januárban: Zsebráczy Géza r. k. lelkész, Szemere Márton m. kir. gazd. szaktanár és Lukovich Aladár g. e. titkár. Az előadások helyei a következők: Sárosisp. Hernádszentistván, Vörösvégás, Nagysáros, Kolossó, Töltészék, Gerla, Margonya, Karácsonymező, Nyársardó, Osztopatak, Dobó

— **Kun Sándor** (ezelőtt Holén.) fűszer-, csemege-, bor-, sör- és az összes ásványvizek nagy raktára Eperjesen, ajánlja a legjobb árúit a legolcsóbb áron. *Karácsonyi különlegességek* dús választékban.

— **Vasúti menetrendünk hiányai ügyében a Kassa—Oderbergi Vasút vezérigazgatóságához legújabbán a következő levelet intéztük:**

„Az 1909. december 2-ikén, 72,732/C. sz. a. kelt átiratában foglalt felvilágosításokat és a megnyilvánult jóindulatot — közönségünk nevében is — köszönjük. Egyúttal bátorodunk, a felhíváshoz képest, a közlőtekre nézve a következőket előterjeszteni;

Ad 1. Megjegyezzük, hogy f. é. július 1-je óta az Eperjesről induló, 323. sz. vonat Aboson többé nem egyesül az 5. sz. gyorsvonattal és nem vitetik be egyesítve Kassára, hanem Aboson *feloszlók* és minden eperjes—orló—bártfai utas Aboson átszállani kénytelen. Sárosvármegye közigazgatási bizottságának 1909. decz. 14-ikén kelt határozata és a hozzánk érkezett vélemények alapján egyelőre nem kérhetjük azt, hogy a Szepesség felé menő, 12. sz. vonathoz jelenleg fennálló csatlakozás — a 323. sz. vonatnak Eperjesről korábbi indíthatása végett — eljuttassék. Erre u. i. közönségünknek a Szepesség, Bécs és Zsolna felé irányuló forgalom érdekében szüksége van.

Azt kérnők tehát e helyett, hogy indíttassék a 12. sz. vonat Kassáról úgy, mint 1909. május 1-jéig volt, *korábban*, pl. 7 ó. 50 p.-kor; mikor is Eperjes felől szintén 7 ó. 40-kor indulhatna a 323. sz. vonat. A 12. sz. vonathoz több állomáson (pl. Poprádfelka, Csorba stb.) u. i. túlhoszú a vonat várakozása. Ezeket tehát meg lehetne rövidíteni és a menetsebességet fokozni. Ezenkívül több megállóhelyen a megállást meg lehetne szüntetni. Különben is ennek a vonatnak csak Zsolnánig van csatlakozása és Zsolnán a Máv. 1405. sz. gyorsvonatához 80 perc a várakozás. Ez

a szóval szétmorzsolnak, megsemmisítenek és a szelekbe fújják egyéniségestől, mindenestől, úgy, hogy te artikuláns hangokon nyöszörögsz elöttük: «Kérem, igen szeretnék egy ilyen és ilyen ruhát»; «kérem, az nem divat» — feleli a confectiós olyan hangon, mintha mindenét kegyelemből adná neked. «Ez a divat»; «de kérem — protestál Padovánim —, abban nem bírom a karomat emelni», «de ez a divat»; «de ebben nem tudok leülni», «de ez a divat»; «de ez nekem nagyon csillog», «ez az új divat»; «de, bocsánat, nyár van, nem vehetek prémet», «de ez a legújabb divat»; «kérem, nem akarok két kemény léggömböt ujjaknak, az komikus az én komoly jeleneteimben is», «de — mélyleges lenézéssel — az a legeslegújabb divat! Végre valami kényeszer-egyezmény történik, mit a confectiós úr tudomásul vesz: «Így, kérem». «Punktum». És csakugyan, a mindennapi próbák dacára, az előadás előtt való nap ki van ugyan nyomtatva az újságokba, hogy a Nemzeti Színház primadonnáinak ez és ez a confectiós készítette a ruhákat, valósággal pedig, ha tőlük függ az én féltett Padovani hercegnőm a «Létért való közdelemben» egy ponyvolában maradt volna, ha «Monaszerli utódai» nincsenek. 24 óra alatt csinálták meg a két nagy toilletmet.

Bizony, bizony, hogy egy szerepünknek megadhatjuk a savát-borsát, össze kell hordanunk eget-poklot. Csak az a könnyebbség, hogy mi színészek — egy végből mérjük.

túlhoszú, s így ezt is megrövidíteni kérjük. Ilyen módon lehetséges lesz, hogy a 323. sz. vonatnak Aboson való, 42 percznyi veszteglése, mely közönségünkre felette terhes és kellemetlen, úgy az Eperjesről való *tülkora* indulás újból elvárható legyenek, amint ez 1909. május 1-jéig lehetséges is volt.

A mennyiben netán — föltéve, de nem remélve — ez semmi körülmények közt nem volna kivihető, legalább azt kérjük, hogy a 323. sz. vonat úgy, mint 1909. júl. 1-jéig volt, *onállóan*, Aboson való hosszabb tartózkodás nélkül, *vitessék be Kassára*. Így legalább utasaink Kassára hamarabb jutnának el és Aboson 42 perczet vesztegleni nem kénytelenülnének.

Ad 2. A közvetlen kocsira tudomásul vesszük a vezérigazgatóság választát. E tárgyban tehát a Máv. igazgatóságához fordulunk.

Ad 3. Az 1506/20. és 21/1505. sz. vonatokhoz adandó *csatlakozásokat* örömmel fogadjuk. Már előre is kérjük azonban, hogy *Aboson* a várakozás lehető rövid legyen, pár percznél tovább ne tartson, hogy így az 1506/20. sz. vonathoz a csatlakozó vonat Eperjesről *menél előbb* megérkezzen, a 21/1505. sz. vonat-hoz pedig Eperjesről *menél később* induljon.

Ad 4. Köszönjük *igéretét*, hogy a 321., 305., 307., 8. és 306. sz. vonatok Eperjesről későbbben, illetőleg Kassáról korábban fognak indulni, hacsak ez a nyári menetrendben egyáltalán megtehető lesz.

Ad 5. Eperjes város megállóhelyre vonatkozó választ is tudomásul vesszük. De azt kérjük, hogy a 303. sz. vonat Orlóról, Héthársról vagy Kisszebenből *később* indíttassék és Eperjes városra is *később* érkezzen. Jelenleg u. i. ez a vonat tülkora: 3 ó. 20 p.-kor érkezik oda, holott Eperjesről csak 3 ó. 52 p.-kor, tehát 32 percz mulva, indul és Eperjesen 27 perczet, tehát túlsokot, vár. Az Eperjes városra való későbbi érkezés azért fontos, mert az eperjesi közönség *jórésze* Eperjes városra száll fel és ehhez nagyon korán kell indulnia a városból. Általános óhaj tehát hogy ez a vonat Eperjes városról később induljon.

Bátorodunk egyúttal még a következőket előadni:

I. Az Abosra 8 ó. 48 p.-kor, a Szepesség felől érkező, 11. sz. vonatnak Eperjesre csak 11 ó. 08 p.-kor van csatlakozása. Ez óriási idővesztés és rendkívül kellemetlen. Ezt úgy lehetne megszüntetni, ha a 6/326. sz. gyorsvonat Kassáról későbbben indulna, és illetőleg a *Máv. 1504. sz. gyorsvonata* Budapestről később menne el és Kassára is későbbben érkezne, úgy, hogy Aboson a 11. sz. vonathoz a csatlakozás még létesíthető volna. Kegyeskedjék a *Mávval lépéseket tenni*, hogy az 1504. sz. gyorsvonat kb. egy órával későbbben induljon és így Abosra és Eperjesre is későbbben érkezzen. Ezáltal a Kassa—Oderbergi Vasút *vissza fogja nyerni* Bécs—Pozsony felől Eperjes felé irányuló utasait is, kik jelenleg *Budapest felé* kénytelenek utazni, mert Abosra 8 ó. 48 p.-kor megérkezvén, ott Eperjes felé 11 ó. 08 p.-ig várakozniok kell, holott Budapesten át már 8 ó. 05 p.-kor Eperjesen lehetnek.

II. A Budapestről 11 ó. 35 p.-kor induló és Kassára 9 ó. 04 p.-kor érkező vonathoz Kassáról Eperjesre *nincs meg a csatlakozás*, mert Kassáról Eperjesre a legközelebbi vonat csak 12 ó. 20 p.-kor, tehát 3 1/2 óra mulva, indul. Kérjük tehát, Kassáról 9 ó. 10 p.-kor induló és Eperjesre kb. 10-kor érkező vonatot *beállítani* kegyeskedjék. Erre a vonatra u. i. úgy a Budapestről való későbbi indulhatás, mint a Kassával való forgalom érdekében nagy szükségünk van.

III. Kérnénk Eperjesről Kassára kb. d. u. 2., 1/2-2-kor induló vonatot *rendszeresíteni*. Jelenleg u. i. d. e. 1/2-11-től d. u. 4-ig Eperjesről Kassára vonat nincsen; a d. u. 4-kor induló pedig már késő arra, hogy a közönség dolgait Kassán elintézhesse. Erre közönségünknek igen nagy szüksége volna.

Eperjes, 1909. december 20.

— **A magyar újságírás szenzációja!** A NAP a magyar közönség legkedveltebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és kérelmetlen szószólója. Főszerkesztő Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsak Géza Naponkint 125,000 példány! Egy szám 2 krajczár. A NAP előfizetési ára: Egy évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér.

— **A sárosvármegyei közúton** engedélyezett munkálatok végre lettek hajtva, bár fedezet hiányában számos oly műtárgy nem épülhetett ki, melyek kiépítése már alig odázható el a fokozódó forgalom megnagyobbodott igényei következtében. Ily hídépítkezések lennének: a girált—kurima —bártfai törvényhatósági vonalon levő Belovezsa-patak hídja és a héthárs—alsószalóki törvényhatósági közúton levő Szalók-patak hídja a többi ezen a vonalon levő más, de kisebb nyílású hídakkal együtt. A kishárs—girálti törvényhatósági közút úgynevezett komlóskeresztesi szakaszának áthelyezési munkái nagyobb-

részt elkészültek ugyan, de a beállott fagyok miatt azokat befejezni már nem lehetett. Az alispán utasította azonban az építési vállalkozót, hogy ezen munkákból eredő közlekedési akadályokat mielőbb hártassa el, úgy, hogy a közlekedés vagy egészben még a régi vonalon, vagy részben már az új vonal egyik szakaszára legyen terelhető és akadálytalanul lebonyolítható. Az elmúlt évnegyedben a zboró—vízközi törvényhatósági közúton az alispán az árvíz-okozta károk gyors helyreállítását engedélyezte, nehogy a jövő tavaszi áradások ezen megrongált hidakat ily állapotban találják és a végleges elsodortatás veszélyének kitégyék, a mi a jelenlegi károkat föltette megnövelné.

— **Ruhák** a legszebben tisztíttatnak és festetnek *Haltenberger* Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képvisele Eperjesen *Theiss* Ármin czég által.

— **Szeszgyárosok és -vezetők tanfolyamai.** A földművelésügyi minisztérium a kassai m. kir. gazdasági akadémián január 5-ikétől 20-ikáig szeszítői tanfolyamot tartat gazdaságos és szeszgyártulajdonosok; valamint 10 hétre terjedő szeszítői tanfolyamot rendeztet szeszgyárvezetők részére. Ez utóbbi február 1-jén veszi kezdetét.

— **Hajhullás ellen** legbiztosabb szer az *«Ideal-Petrol»!* Raktár *Bilich* Ferencznel, Eperjes, Fő-utca 63. sz.

— **Felsővízközön a szolgabírói hivatal** céljaira foganatba vett építkezés befejeztetett, úgy, hogy a hivatal ez év november 1-jétől már az új épületben lett elhelyezve. Deczember elején úgy a főszolgabíró, mint a hivatalszolga a részökre kijelölt, természetbeni lakást máris elfoglalták.

— **Lapok versenye.** Napilapjaink folytonos versenyében az új évvel aug. merül fel új mozzanat. Legalább nincs tudomásunk arról, hogy új lap indulna, a mi nélkül a közelmúltban év alig mult el, új év alig köszöntött ránk. A meglévő lapokra viszont jó auspiciumok közt köszönt be az új esztendő. Valságos időket élünk, mikor intelligens ember nem nélkülözheti az újságolvasást. Kormányválság és új választások előtt állunk. Nem mulasztathatjuk el ily körülmények közt felhívni a közönségünk figyelmét a napilapok közt szinte versenyen kívül vezető szerepet vivő PESTI HIRLAP-ra, mely ma elvitathatlanul a legelterjedtebb és legdagadabb tartalmú napilapunk. Hétköznapokon 10—12, vasárnapokon 16—24 oldalai is többet ad, mint más napilapok és az árát egyes elárúításban sem emeli föl. Marad továbbra is 2 kor. 40 fill. havonként, egy szám ára vidéken is 10 fillér (vasárnapokon is.) S ezért a változatos rovatokon kívül, melyek közül egyesek, mint az Esti levél, Mindennapi problémák, Vidéki esetek, Vegyesek, Szerkesztői üzenetek, országzerte közkezdveltségre tettek szert, külön kedvezményekben is részesíti előfizetőit. Ilyen a PESTI HIRLAP nagy képes naptára, mely már 20-ik évfolyamát érte meg s melyet minden negyedévi előfizető karácsonyi mellékletül ajándékba kap. Nem vetélkedhetik ezzel semmiféle külön ünnepi melléklet, mert az kiolvasva, értékét veszíti, míg a Naptár egy-egy évig haszonnal forgatható. Másik kedvezmény, hogy az előfizető féláron rendelheti meg a DIVAT-SZALON című, pompás kiállítású divatújságot. A PESTI HIRLAP azért is melegen ajánlható az olvasóközönség figyelmébe, mert pártokon kívül és felül álló politikusok írják a vezércikkeit s tájékoztatják az olvasót a politikai helyzet felől és míg tárczáival, humoros közleményeivel szórakoztatja, tudományos ismereteket terjeszt cikkeivel, szerkesztői üzeneteivel valóságos oktatja az olvasóközönség széles rétegeit. A PESTI HIRLAP előfizetési díja (negyedévre 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér, a DIVAT-SZALON nal együtt negyedévre 9 korona) postautalvánnyal a kiadóhivatal címére küldendő (Budapest, V., Váci-körút 78.).

— **Fajbaromfiak.** A földművelésügyi minisztérium, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület kérelmére újban, 90 orpington-kakast, 9 bronzpulykát, 15 emdeni ludat, 15 pekingi kacstát engedélyezett. Ezen fajbaromfiak részben eladattak, részben pedig kiosztattak.

— **A Felsőmagyarorsági Múzeum** igazgatósága (Kassa) felhívásokat küldött szét a felvidéki r. kath. papság tagjaihoz azon kérelemmel, hogy a birtokukban levő egyházi régiségeket, ha azok már használaton kívüli dolgok, a múzeumnak akár ajándékképpen, akár méltányos árért engedjék át. Földienket kötelességünknek tartjuk ezzel szemben figyelmeztetni, hogy Bártfán a Sárosvármegyei Múzeum elsősorban van arra hivatva, hogy a vármegyénkbeli régiségek ott helyeztessenek el. Ne hajtssanak tehát a felhívásra. Úgyis túlsok dolog került már Kassára, a melynek itthon kellett volna maradnia.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felhűvődásban, gyomorgörccsökben és rendetlen székülésben szenvednek, a *Moll-féle szilits-por* használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— Szédelő orosz menekült.

Livschitz Márk kereskedő két évvel ezelőtt az oroszországi zsidóüldözések elől menekülve, Magyarországra jött és Eperjesen telepedett le. Itt marhakereskedő ügynök lett; utóbb azonban szédelőre adta magát. Bauer Lipót budapesti kereskedőtől 4000, Feld Samu miskolci lakostól pedig 7750 koronát vett föl marhavásárlások czéljára; de megbízói előtt többé nem mutatkozott. A nyomozás most kiderítette, hogy *Livschitz* Eperjesről, hol neje és 4 kis gyermeke lakik, nyomtalanul eltűnt, és hollétéről családját sem értesítette. Az ügyesség rendezetere most országszerte kórozik.

— **A Divat-Salon-t,** első és legszebb asszony-újságunkat ajánljuk olvasóink figyelmébe. Minden családító a legteljesebb megnyugvással viheti be otthonába, mert e díszes kiállítású, tartalmas és érdekes füzetekben minden két hétben igazi jóbarát előtt nyitja ki a kapuját. A DIVAT-SALON oktatója, segítője és mulattatója minden asszonynak, minden leánynak és a takarékos, a szorgalom, az otthon szeretete, megbecsülése, a gyermekgondozás megkönnyítése és a legnemesebb szellemi szórakozás az, a mivel olvasóit elárasztja. Közleményei fölött nem kisebb író, mint Szabóné Nögáll Janka örökös és munkatársainak díszes névsorában ott vannak mindazok, kik e lappal egyidejűleg — huszonnégy esztendő alatt — lettek az olvasóközönség kedvencei. A divat, melyet magyaráz, józan, komoly, a magyar gazdasági viszonyokhoz illő, és a mi szellemi fejlettségünkhöz van mérve minden olyan cikke, melynek czélja az, hogy a leánynevelést befejezve, kész, tudatos, derék háziasszonyokat állítson az otthon élére. Ezeknek szánja az otthon varrott ruha, az otthon készített műtárgy dicsőségét, ellátván olvasóit az ingyen-szabásívek, munka-rajzok minden fajtájával és az ingyen-mellékletképpen megjelenő gyermekújságot, melynek az a czélja, hogy fiatal anyák nemcsak a gyermekek ruházását könnyen megtanulhassák, hanem hogy gyermekeikkel foglalkozzanak is. A DIVAT-SALON dús és értékes közleményeit gyönyörű képek tarkítják s rendszeren két művészi kivitelű színes divatkép képezi a füzet csinos és tartós borítékát — A DIVAT-SALON kiadóhivatala: Budapest, V., Eskü-út 5 sz. — mindenkinek szívesen küld mutatósámat, az előfizetési árak feltüntetésével együtt, melyeknek csekélyisége szinte szembeszökő a lap pazar és tartalmas kiállítása mellett. Egész évre 12 korona, féltre 6 korona és negyedévre 3 korona.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Angolkisasszonyok «Sancta Maria»-intézete hálás szívvel mond köszönetet a kegyes jótévedőknek, kik hozzájárultak, hogy a szegények karácsonyfája oly szép volt, e nap oly emlékezetes és boldogító. Hetvenöt szegény kapott ruhaneműt. Különösen hálásan emlékezünk még meg a következő nemes adakozókról: 20-kor.-val: Zapotoczky Mihály; 6-kor.-val: Baán Gézáné; 5-kor.-val: Kovaliczky Zeno, Tauth Viktor, Traply Béláné, dr. Mosánszky Titusz, Varga Bertalan és özv. Wittich Györgyné; 4 kor.-val: dr. Hartmann Samuné, Hoffmann Mór, Martényi Ferenc és özv. Semsey Gézáné; 3 kor.-val: Gebhard Sándor, Kadletz Józsefné és Zborovszky Antal; 1 kor. 50 fill.-rel: Janek Anna; 2 kor.-val: Andrejkovics Gizi, Bayer Margit, Dobay Katóka, Egerer Ferencné, özv. Füzly Béláné, Gerbery Melánia, Grossman Árminné, Grossman Ilona, Irányi Marianne, Kintiss Erzsike, Pálesch Árpádné, Petricskó Gizi, Reichmann Piroška, Soltész Mária, Szedlák Anna, Velinszky Irén, Voloszinovits Etelka és Zombory Erzsike. 1 kor.-val: Augusztínyi Anna, Bartossik Emma, Boharsik Rózsá, Csirbás Márta, Hambor Anna, Haresár Mária, Hoffmann Anna, Kalabay Sári, Koch Gizella, Körössy Margit, Magner Gabriella, Major Mariska, Mochnács Irén, Perkó Mária, Petronyi Józsa, Rakovszky Elekné, Révész Károlyné, Schweiger Margit, Stern-Székely Margit, Szojka Margit, Szmandray Emma, Tenussák Margit és Zubriczky Margit. Továbbá adtak: Széman Miklós ruhaneműt, játékszer, Grímek Mariska ruhakelmét, Schustek Nándor képeket és rózsafüzéreteket, özv. Kiszely Mártonné almát, süteményt, Úsz Otília kalapokat, Guseo Aranka ruhaneműt, Földes Samu ruhaneműt. Tresič Alice süteményt, Hunyady Ilonka játékot, Saly Győző könyveket, folyóiratokat, Grossmann Árminné ruhaneműt, Keczer Imréné ruhazöveget, Máriássy Béláné játékot, harisnyákat, ruhát, keztyűt, Csizsárik Mariska mulattató könyvet, Schwarcz Frida fűgét, cukrot, Schmidt Erzsike ruhát, Kacsala Ilona ruhát, Sandalla Mariska mézeskalácsot, Keczer Irma ruhaneműt, Merza Sári ruhaneműt, Kaminszky Etelka fűgét, Péter Margit ruhaneműt, Janicsk Margit játékot, süteményt, Kállia Júlia ruhaneműt, Gerbery Melánia ruhaneműt, Maléter Anna ruhaneműt, Ripkó Margit játékot, Ladomérszky Anna ruhaneműt, Viszloczky Olga cukrot, Szedlák Anna ruhaneműt, Dojesák Irén ruhaneműt, Pacher Mária ruhaneműt, Dahlström Anna kalapokat, Moskovits Henrik felsőharisnyákat, Steinlauf Henrik zsebkendőket, Huszovszky Vilma ruhaneműt, Magyar Katinka játékot, Tergina Margit süteményt; kisebb pénzbeli adományt: Hunyady Ilonka, Kovács

Anna, Layael Valéria, Péter Ilona, Potás Mária, Stegena Mária, Szurovetz Margit, Schmidt Erzsike, Tkács Mária, Lénárd Ilona, Feczko Magda, Zsarnay Gizella, Gyagyovszky Mária, Padercsák Mari. A kis Jézus áldása szálljon a kegyes adakozókra!

— **Mit szólnak hegymászásomhoz?** Képzelték csak, én, a ki másfél évvel minden levegőfuvallattól megfűlök, úgy hogy alig tudok beszélni és torokfájdalmaktól szabadulni, fent vagyok a hegycsúcson komisz, rossz időben, a legnagyobb zivatarban. És nem hűtem meg. És nem lettem beteg. Miért? *Fay-féle eredeti szőzeni-pasztillákat* használtam, és mondom nektek, ezek csodát tettek. Igazán szerelmes vagyok ezekben az apró pasztillákba és elhihetitek, hogy akár úton vagyok, akár otthon, mindenkor készen tartom őket magamnál. Hiszen egy doboz ára csak 1 korona 25 fill. és minden gyógyszerárban, droguista- és ásványvíz-üzletben kaphatók. Magyarország és Ausztria részére főképviselet: *Guntserl W. Th., IV/1., Bécs Grosse Neugasse 27.*

— **Tisztviselők kihelyezése.** Az 1911. január 1-jével teljes egészükben életbelépő adóügyi törvények intézkedései szerint a pénzügyigazgatóságoknál működő s előadói tisztet teljesítő állami végrehajtók 1910. decz. havában kihelyeztetnek a vidéki kir. adóhivatalokhoz. A törvény ez intézkedése Eperjest is közérdeklő, mert több tisztviselői családot von el innen és helyez ki a vidék három adóhivatalához

— **Jogi szigorlatokra való készülés megkönnyítése.** Érdekes intézményt honosított meg a Kolozsvárt, Malom-utca 14. szám alatt működő jogi szeminárium. Azon jogszigorlók érdekében ugyanis, a kik szigorlatuk letétele előtt Kolozsvárról csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a szigorlatokra a vidékiek otthon elkészülhessenek. Az anyag lényegét magukba foglaló jegyzeteket kívül oly jegyzeteket is készített, a melyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik s a megmagyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi, s azok abból otthon elkészülve, úgynevezett recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Ezenkívül naponként próbaszigorlatokat tart. «Tájékoztató a jogi szemináriumról» című könyvét a szeminárium ingyen megküldi.

— **A legkedveltebb családi lap.** Ma, mikor a budapesti napilapok száma oly nagyra emelkedett, hogy alig van viágáros, a hoi aránylag annyi újság jelenik meg, a gondos családapának nagyon nehéz a választás a sok elsőrangú lap között, ha olyan lapot akar választani, mely minden igényt kielégítsen. E tekintetben hazánk legrégibb napilapja, a PESTI NAPLÓ úgyszólván egyedül áll. Minden parttól való teljes függetlensége, nyílt szókimondása, kitűnő értelemessége s gazdag és változatos tartalmának köszönheti a PESTI NAPLÓ, hogy ma az összes lapok között a legtöbb előfizetője van. Különös értéket kölcsönöz a PESTI NAPLÓnak előfizetői szemében a PESTI NAPLÓ karácsonyi ajándéka: minden évben egy remek, díszkötésű, művészi és irodalmi értékű album, melynek értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A PESTI NAPLÓ kiadóhivatala az idén különösen értékes díszművel készült meglepni előfizetőit, melyet minden most belépő új előfizető is megkap karácsonyra, ha addig legalább egy félévi előfizetési díjat befizetett és egy második félévre magát kötelezi. E mű, a «Jókai Album», elsőrangú díszmunka lesz, a mely művészi kiállításával, nagy képgyűjteményével s nemesen pompás bekötésével a karácsonyi könyvpiac szenczácziójának igérkezik. A «Jókai-Album» ban Jókai Mór életét, munkásságát, diadalát jeles írók és esztétikusok egész sor tanulmányban és elbeszélő cikkekben írják le. A Jókai-Album száznál több finom illusztrációja közt szenczáció lesz Jókai eredeti festményeinek, rajzainak és maga-faragta szobrainak bemutatása. E képek közt elsőrangú művészek, mint Munkácsy Mihály, Barabás Miklós, Horovitz Lipót, Ferraris Artur képei vannak. Az előfizetési feltételekről és az albumról szívesen küld bővebb felvilágosítást, valamint a lapból mutatványszámot a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala Budapesten.

— **Iparosok tanfolyamai.** 1. A kassai állami felső ipariskolában a lokomobil- és cséplőgépkészítő tanfolyam január 3-ikán kezdődik és márcz. 30-ikáig tart. Beiratkozhatni — 10 korona beiratási díj lefizetése mellett — január 3-ikáig bármely napon, d. e. 8 és 10 óra között. Rendes tanulókul főlvetetnek a 18-ik életévet betöltött, oly kovács-, lakatos-, géplakatos-, gépkovács- és rézműves-iparosok, vagy az ezen szakok valamelyikében foglalkozó gyári munkások, kik magyarul írni és olvasni tudnak, jó erkölcsi bizonyítványt és ipari foglalkozásukról megfelelő okmányokat felmutatni képesek. A mennyiben a rendelkezésre álló hely megengedi, fölvehető más, önálló iparosok, gyárosok és gazdák is, ha ugyanolyan előképzettséget igazolnak. Az előadások a hétköznapi esti óráiban és vasárnap d. e. tartatnak. A tanfolyam végén a hallgatók képesítő-vizsgálatot tesznek, melynek alapján a

lokomobilgőzgépek és cséplőgépek kezelésére jogérvényesen képesítetnek. — 2. Ugyanott január 16-ikán tanfolyam nyílik meg oly gyár- vagy géptulajdonosok, gyári hivatalnokok, művezetők, mechanikus-, bádigos-, lakatos- és rézműves-iparosok, valamint törvényesen képesített gépkészítők számára, kik az elektromos gépek és vezetékek okszerű kezelését elsajátítani óhajtják. Beiratkozhatni — 12 korona beiratási díj lefizetése mellett — a fentjelölt napig, d. e. 8 és 10 közt. Az előadások és gyakorlati demonstrációk a hétköznapi esti és a vasárnapok délelőtti óráiban tartatnak. A tanfolyam márcz. 15-ikéig tart. Annak végén a hallgatók képesítő-vizsgálatot tesznek, melynek alapján dinamogép-kezelői bizonyítványt nyernek. — 3. Ugyanott jan. elején megnyílnak a következő iparos-továbbképző tanfolyamok: 1. Szabó-tanfolyam: jan. 3-ikától febr. végéig, heti 13 órával. Ez a szabóiparban szükséges alapismeretekre, a szabóipari rajzolásra, a gyakorlati szabásra és a legszükségesebb technológiai ismeretekre terjed ki. 2. Cipész-tanfolyam: jan. 3-ikától márcz. 15-ikéig, heti 11 órával. Ez a cipészipar alapismereteit, a gyakorlati szabást és rajzolást s az anyagszereket, szerszámokra és gépekre vonatkozó, legszükségesebb tudnivalókat vonja körébe. 3. Villamossági alapismeretek tanfolyama: jan. 3-ikától febr. végéig, heti 6 órával. Ez különösen azokra nézve előnyös, kik a jövőben dinamogépkezelői tanfolyamot hallgatni szándékoznak. Az oktatás hétköznapi az esti órákban és vasárnap délelőtti megy végbe. 4. Építési-költségvetési tanfolyam: jan. 3-ikától febr. végéig, heti 6 órával. Itt az oktatás a napali órákban folyik. Beléphetnek: Iparosmesterek, segédek és munkások, kik az írásban, olvasásban és a számolás elmeiben jártasak. Tanszerek beszerzésére, a jelentkezés alkalmával, a következő díjak fizetendők: a szabó- és cipész-tanfolyamra: 2 kor.; a másik két tanfolyamra: 1 kor. A tanfolyamokra beiratkozni jan. 3-ig, d. e. 8-tól 10-ig lehet. A beiratkozás alkalmával az iparossegédek a munkakönyv bemutatásával, más jelentkezők pedig más, megfelelő okmányokkal igazolják foglalkozásukat. Részletesebb felvilágosítás az igazgatóságnál szerezhető.

— **Téves hír az aradi vesztőhely megváltásáról.** Az a hír járta be a lapokat s ezzel az országot, hogy Arad sz. kir. város azt a 139 hold területet, a melynek közepén van a kivégzés helye, saját pénzen megvásárolta. Ebből igen sokan arra következtetnek, hogy további adományokra szükség nincs. Ez alaposan téves felfogás. Mert Arad város határozata oda irányul, hogy *kölcsönpénzzel* segítségével siet az országos gyűjtés útján eddig befolyt, kegyeletes alapnak s, mert az egész föld vételére szükséges 210 ezer korona még nincs együtt, a 139 holdból megveszi a felesleges területet, úgy, hogy a nemzeti alaptól kifizetetik magának a vesztőhelynek 10-holdnyi területet s a többi pénz ezen vesztőhelynek rendezésére s a nemzeti kegyeletre megfelelő, nagyszabású és méltó emlékmű s a vértanúk örök nyugvóhelyének felépítésére fordítatik. Ehez sok pénz kell, s a nagy nemzeti célra még mindig szükség van az adományok beküldésére, ha azt akarjuk, hogy ne csak a kivégzés helye legyen a nemzeté, hanem az valóban a nemzeti halakegyelet búcsújáró-helye lehessen. Erre a célra rendez az aradi, 13-as bizottság tárgysorsjátékot, s a sorsjegyek 1-koronás árából reméli, hogy jelentékeny összeggel fogja szaporítani a vértanúk alapját. A föld ma még nincs megveve, sem az egész terület, sem a kivégzés helye. Éppen ezért újból felhívom adományok beküldésére a hazafias közönséget s jóakaró támogatásra ajánlom a vértanúk vesztőhelyének sorsjegyeit. Budapest 1909. deczember 20. Dr. Barabás Béla, orsz. képviselő, az aradi, 13-as bizottság elnöke.

— **Burgonyahiány.** A reményei körjegyző a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesülettel tudatta, hogy a köréhez tartozó községek burgonyatermését a pajor nagyrésztben megromtotta, úgy, hogy ezen községek kigazdái nem fognak elegendő vetőmaggal birni, sőt a fogyasztásra szükséges burgonyamennyiségben is hiányt szenvednek. A Gazdasági Egyesület a földművelésügyi minisztériumhoz fölterjesztést intézett aziránt, hogy a körhöz tartozó községek részére kedvezményes árú brrgonyát engedélyezzen.

— **Útlevel Sárosvármegyében** szeptember 1-jétől november végéig összesen 107 adatot ki, még pedig férfiak részére 39, nők részére 68. Az elmúlt év hasonló időszakában kiadatott 185 útlevel, még pedig férfiak részére 97, nők részére 88. Így tehát az idén az alispán 78 útlevellel kevesebbet adott ki.

— **Poloskák alapos kiirtását** a petével együtt csakis a Löcherer *Cimexin* poloskairtóval eszközölhetjük, mert a Löcherer *Cimexin* érintkező poloskák nyomában elpusztulnak; petéik pedig a *Cimexin* hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Löcherer *Cimexin* mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem szíkt; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Löcherer gyógyszerésznél, Bártfa, a helybeli gyógyszerárakban és drogueriában.

Tulipánsz
Rov
Nem

Én a M
annak a cs
magyar ip
független
hogy egy
a szalmaia
dalom —
a leghatha
teremteni
tölkével sze
Magyar V
gyakorlati
társadalmi
szadalmi
nak gazdas
kivívásában
várom is
melyekből,
sára, minde
kivüli seged
kelni és na

A mi
tud győzni
ban keltett
fojtásak azt
ban gazda
REICHSPOST
vetésről sze
ken Magyar
ipari terme
Mi már ne
fokozott te
Magyarorsz
hogy ipará
hanem azál
termelőképe
bolása, eg
szerűbb föl
keressen tö
fizehessen
tehenének
csurog. A
kornia, ho
van! De h
mikor 16 f
barna keny
terményein
kivitele ált
Azon a ke
versengve
örülten me
kat, adnak
jobb volna
visszaküld
búzat: egy

És ez
hetnök: n
Csak egy
500 milliót
érnek 700
Magyarors
Egyest
Ausztriáva
figyelmezte
minden be
redést ant
mindnyájú
holmit», é
morult ve
holmit ve
hogy nem
Védőegye
magyar ve
hogy az e
szövetsége
sében több
Ebbe
való törek
gadni net
többé net
kiből utóv
volt az el
Nem
szólok a
ha van b

116,623—1909., I. B. 1. sz.

Tölgyfa-eladás tövön.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal helyiségében 1910. évi **január hó 12-ikén délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános versenytárgyaláson, zárt írásbeli ajánlatok útján, tölgyfaanyagok a következő csoportosítás mellett kerülnek eladásra:

1. csoport: A delnekakasfalvai erdőgondnokság A. üzemoszt. 25. tagja 2. sz. erdő-részletén 21:28 katasztr. holdon kijelölt és mintegy 539:1 m³ műfa- és 1320 tűzifa-tartalommal becsült 860 darab tölgyfatörzs. Kikiáltási ár 6634 K. 88 f. Bánatpénz 670 K.

2. csoport: A delnekakasfalvai erdőgondnokság A. üzemosztály 27. tagja 1. sz. erdő-részletén 61:46 katasztr. holdon kijelölt és mintegy 5456 m³ műfa- és 1358:7 m³ tűzifa-tartalommal becsült 8536 drb fatörzs. Kikiáltási ár 61,828 K. 14 f. Bánatpénz 6200 korona.

3. csoport: A delnekakasfalvai erdőgondnokság A. üzemoszt. 27. tagja 2. számú erdő-részletén 62:10 katasztr. holdon kijelölt és mintegy 1887:5 m³ műfa- és 1158:6 m³ tűzifa-tartalommal becsült 3766 darab tölgyfatörzs. Kikiáltási ár 29,179 K. 85 f. Bánatpénz 2900 korona.

4. csoport: A parasznai erdőgondnokság A. üzemoszt. 12. tagja 23. számú erdő-részletén 10:0 katasztr. holdon kijelölt és mintegy 83:9 m³ műfa- és 353:1 m³ tűzifa-tartalommal becsült 1075 darab fatörzs. Kikiáltási ár 2177 K. 64 f. Bánatpénz 220 K.

5. csoport: A parasznai erdőgondnokság A. üzemosztály 12. tagja 22. számú erdő-részletén 30:0 katasztr. holdon kijelölt és mintegy 796:5 m³ műfa- és 892:9 m³ tűzifa-tartalommal becsült 4545 drb fatörzs. Kikiáltási ár 12,564 K. 26 f. Bánatpénz 1300 korona.

A versenytárgyalási általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati űrlapok és borítékok a földművelési minisztérium I. B. erdészeti főosztályában, a tótsóvári erdőhivatalnál, valamint a delnekakasfalvai és parasznai erdőgondnokságoknál beszerezhetők.

Budapest, 1909. évi november hóban.

A m. kir. földművelésügyi miniszter.

60 fillért akár bélyegeken is, ha küld az alanti címre, megkapja :: Tábori Róbertnek ::
„Egy igazi anya szellemi hagyatéka”
ozimú kis művet. :: = LENGYEL ÖDÖN, Budapest, VI., Andrássy-út 27.

Bérbeadó

a Kassai-úton, a volt Bauernebl-féle sörházban több kisebb lakás, műhely, pincze, jégverem.

Bővebb felvilágosítást nyújt *György Lajos*, a szeszfinomító igazgatója. Telefon 48. szám.

5500
közjegyzőileg hitelesített orvosi és magánbizonyítvány igazolja, hogy a
= KAISER-féle =
MELL-KARAMELLÁK
a 3 fenyővel

a Köhögést

rekedséget, hurutot és nyalkasodást, torokhurutot, görcsöt és hokhurutot a legjobban távolítanak el. Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

csukrászdájá- s kávéházában és

LEFKOVITS EMIL

fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESÉN.

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:
Székely és Társa Kassa

Ein Wink für unsere Frauen!

Wollen Sie mit geringem Köstenaufwand wirklich geschmackvoll und vornehm gekleidet sein?

Wollen Sie Ihre Toiletten nach den adeligen sitzenden Wiener Schönheiten, die ein zeln genau für Ihr persönliches Maß angefertigt werden, zu Hause selbst herstellen, so

abonnieren Sie die „WIENER MODE“, die auch als Hausfrauenzeitung eine erste Stelle errungen hat und durch ihre leicht nachzuarbeitenden Vorlagen für Fanda beiten ein Lieblingsblatt der Frauenwelt geworden ist.

Der neue Jahrgang bringt ein Preisauschreiben für weibliche Handarbeiten mit zahlreichen Preisen im Gesamtbetrag von über Mk. 50.0.— = K 6000.— in barem.

Ein Probeheft erhalten Sie auf Wunsch vom Verlage kostenfrei zugeandt.

Abonnements zum Preise von Mk. 2.80 = K 3.30 das Quartal übernimmt jede Buchhandlung.

Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2.

Elismert, legjobb, I. rendű porosz-

köszén

kapható

MIKOLIK ISTVÁN (ezelőtt Linkesch Károly)

fűszer-, bor- és vaskereskedésében.

Pontos szállítás! ————— Pontos szállítás!

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Korszerűen s díszesen felszerelt

Legválasztékosabban berendezett

Árjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intézkedések, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégnomással. ...

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása.
Különlegesség könyvnyomdai szinnyomásban!

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, táncrendek, szinlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Pénztintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntőde.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Költségvetések — készítettő nyomtatványokról — postafordultával.

5589. kig. szám.

Eperjes szab. kir. város tanácsától.

Hirdetmény.

Eperjes sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező **hid- és útvám, valamint helypénzszedési jog** 1910. évi április 1-jétől 1913. évi március hó 31-ikéig, tehát három egymásután következő évre, árverés útján bérbeadják.

Az árverésnek a városháza tanácstermében leendő megtartására határidőül **1910. évi január hó 5-ik napjának d. e. 10 órája** tűzetik ki, s ehhez az árverezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a felajánlott bérösszegnek 10%-át írásbeli ajánlataikhoz készpénzben, illetve eperjesi pénztintézet betétkönyvecskében vagy óvadékképes értékpapirokban csatolni tartoznak.

A szóbeli árverés megkezdése előtt a városi polgármesternél benyújtandó ajánlatokban a hid- és útvámra felajánlott bérösszeg külön, a helypénzszedési jogra felajánlott szintén külön, azonfelül pedig együttes összegben számjegyekkel és szóval is ki legyen tüntetve azzal, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti; a szóbelileg árverelő tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 5000 koronát, bánatpénzként letenni.

Az árverési feltételek — a hivatalos órák alatt — a városi számvevősnél megtekinthetők.

Eperjes szab. kir. város tanácsának 1909. évi november 20-ikán tartott üléséből.

Krayzell Aladár s. k., polgármester. Hoffmann József s. k., h. főjegyző.

SCHUSTEK NÁNDOR

Eperjes, Fő-utca 99. sz.

Ajánlja levélpapirjait minden fajtában, legolcsóbb árak mellett. Ügyszintén rajz-, festő- és írószereit.

Raktár legizlésebb karácsonyi ajándékokban.

Üdvözlő képeslapok

Képkerekek. :: Imakönyvek.

!! A magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Felelős szerkesztő: HACSAK GÉZA.

Naponkint 150,000 példány!

Egy szám: 2 krajczár.

A Nap előfizetési ára:
Egész évre . . . 16 — K. Negyedévre . . . 4 — K.
Félévre 8 — K. Egy hónapra . . . 1 40 K.

A Nap apróhirdetési levelezőlapja

10 szóig 30 fillér,
20 szóig 50 fillér,
40 szóig 1 korona.

Kapható minden hirdlapelárúsióhelyen.

Vegyenek csak
Szf. Pétervári sárczipó
utólrhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Köhhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefuczkorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el!

== Valódi ==
amerikai
„GO-ON”
CZIPŐK.

Egyedüli raktár
AMBRÓZY
:: BÉLA ::
úridivat-üzletében
Eperjes, Fő-utca 76.

GRÓF CSÁKY LÁSZLÓ

PRAKFALVI VAS- ÉS ACZÉLGYÁR

Alapítottott: 1801. évben.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 65-45.

Igazgatóság: Budapest, IX., Csillag-utca 4. szám. Gyár és bányák: Prakfalván, Szepesmegyében.

Gyárt saját bányáiban termelt, legkitünőbb minőségű vasérczekből, faszénolvasztás útján, **szürke öntvényeket**, és pedig mindennemű **gépalkatrészeket**, hitelesített **kalmársúlyokat**, építkezési és **díszöntvényeket**, csatornázási és **vízvezeteki öntvényeket**, bányázúzóvasakat, gazdasági **gépöntvényeket** stb. stb.

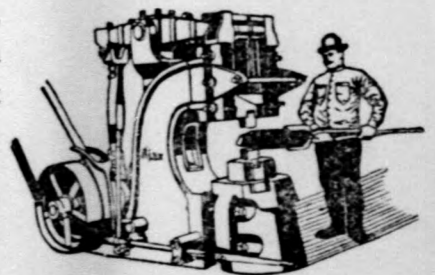
Előállít ugyancsak saját bányáiból termelt nyersanyagból, ugyanott létező aczélkohói és aczélkovácsművei útján, mindennemű **idomaczelöntvényeket** és kovácsolható **lágvasöntvényeket**, továbbá mint különleges cikket, **szerszám-tégelyaczelt**, „5 O Ajax extra”-jelű **gyorseszterga-aczelt**, mely jelenleg a világ legjobb gyorseszterga-aczélja.

Nikkelaczelt, valamint **cromaczelt** és azokból különféle alkatrészeket, **öntött-gépaczelt**,

kőfúróaczelt mindenféle közetehz, **aczéllemezeket**, **marótárcsákat** és mindennemű **aczélszerszámokat**, közte eszterga- és gyalukéseket, kész fúrókat, csákányokat, mindenfajta kalapácsokat, malomkőélesítő szerszámokat, csigafúrókat stb. stb. Gyártja saját szabadalma szerint a legjobbnak elismert és nagy munkabírásánál, valamint gazdaságos működésénél fogva rendkívül elterjedt

„AJAX” szabadalmazott **rúgospörölyöket**, továbbá szabad. köszörülőkő-védőkészülékeket, melyekről ismertetővel és egyéb felvilágosítással bárkinek szívesen szolgál. Szállítja a legjobb hírnévnek örvendő «patkójelű» reszelőket és elvállalja elhasznált reszelőknek újrafelvágatását darabszám és súlymegtérítéssel vagy a nélkül.

Állandó nagy raktár: **Budapest, IX., Csillag-utca 4.**

Levelek és megrendelések Budapestre, az igazgatóság címére kéretnek!

ROPS

biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú- és háztartási cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémárú Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-út 74 21. sz.

Helybeli elárúsítók:

Dahlström Károly, Lavotha Ödön, Luchs Ede és T^á. Moskovits Gyula, Tauth Viktor.

Kiadó lakás.

Özv. Péchy Oszkárné
Holló-utcai villája
állandó lakónak kiadó.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuőrzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhelye:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beuőrzsöléskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Már megjelent
:: a **SÁROSVÁRMEGYEI**
KALAUZ

legújabb, 1910. évi kiadása 356 oldal terjedelemben,
■ a vármegye és Eperjes város térképével. ■
Ára 5 K. Vidékre 5 K 30 f beküldése ellenében bérmentve

■ Kapható Kósch Árpád könyvnyomdájában Eperjesen. ■

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butor-mintaterme és butor-árúháza
Kassán, Fő-utca 39. szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet *szilárdan dolgozott* butorokból, minden, most használt fában és *stylben*, úgymint: teljes

háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből,
luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindennemű matrácokból; úgy-szintén elvállalunk mindennemű díszítési és kárpitosmunkákat is. Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyegek- és függönyökben.

Raktár előszoba- és könyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint *teljes menyasszonyi berendezéseket úgy helyben, mint vidéken*

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rezbutorokban.

Speczialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített *külön osztályt*

tömörfa (massiv) butorokban,

a mennyiben egy elsőrangú tömörfa-(massiv)-butorgyárnak a *kizárólagos elárúsítását*, illetve *képviseletét* Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepesmegyék részére átvettük, és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlíható ez a *tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák* berendezésére.

➡ Képes arjegyzek kivanatra bérmentve. ➡

BÁRÓ BARATTA ALAJOS

KERAMIKAI GYÁRAI

**: TETŐ-CSEREP :
KÁLYHÁS-AGYAG
CHAMOTTE-TÉGLA**

**POLTÁR
LOSONCZ MELLETT.**

KÉPVISELŐT KERES!!!

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és eynyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTAR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.